

KOMISIJAS LĒMUMS**2006. gada 4. aprīlis****par valsts atbalstu, ko Apvienotā Karaliste paredzējusi īstenot attiecībā uz Kodoliekārtu slēgšanas iestādes izveidi**

(izzināts ar dokumenta numuru K(2006) 650)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2006/643/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

vērsties pie ieinteresētajām pusēm ar aicinājumu iesniegt apsvērumus saskaņā ar iepriekšminēto(ajiem) noteikumu(iem) ⁽¹⁾ un ņemot vērā viņu apsvērumus;

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Ar 2003. gada 19. decembra vēstuli, ko Komisija reģistrēja 2003. gada 22. decembrī, Apvienotā Karaliste Komisijai paziņoja par valsts atbalstu atbilstoši likumprojektam, ar ko izveido Kodoliekārtu slēgšanas iestādi (NDA) (še turpmāk – pasākums).
- (2) Ar 2004. gada 20. februāra vēstuli D/51248 Komisija uzdeva jautājumus par pasākumu. Apvienotā Karaliste atbildēja ar 2004. gada 29. marta vēstuli, ko Komisija reģistrēja 2004. gada 15. aprīlī.
- (3) Ar 2004. gada 16. jūnija vēstuli D/54319 Komisija uzdeva papildu jautājumus par pasākumu. Apvienotā Karaliste atbildēja ar 2004. gada 14. jūlija vēstuli, ko Komisija reģistrēja 2004. gada 19. jūlijā.
- (4) Apvienotā Karaliste papildu informāciju par pasākumu iesniedza ar 2004. gada 10. septembra vēstuli, ko Komisija reģistrēja 2004. gada 14. septembrī, un ar 2004. gada 14. oktobra vēstuli, ko Komisija reģistrēja 2004. gada 19. oktobrī.

- (5) Ar 2004. gada 1. decembra vēstuli Komisija informēja Apvienoto Karalisti par tās lēmumu uzsākt EK Līguma 88. panta 2. punktā noteikto procedūru attiecībā uz atbalstu.

- (6) Komisijas lēmums par procedūras (še turpmāk – procedūras uzsākšana) uzsākšanu tika publicēts *Eiropas Kopienas Oficiālajā Vēstnesī*. ⁽²⁾ Komisija aicināja ieinteresētās puses iesniegt apsvērumus.

- (7) Ar 2005. gada 31. janvāra vēstuli, ko Komisija reģistrēja tajā pašā dienā, Apvienotā Karaliste Komisijai iesniedza apsvērumus par procedūras uzsākšanu.

- (8) Komisija saņēma apsvērumus no ieinteresētajām pusēm. Šie apsvērumi tika nosūtīti Apvienotajai Karalistei, sniedzot iespēju izteikt apsvērumus. Apvienotā Karaliste atbildēja ar 2005. gada 4. marta vēstuli, ko Komisija reģistrēja 2005. gada 7. martā.

- (9) Apvienotās Karalistes un Komisijas sanāksmes notika 2005. gada 20. aprīlī, 25. augustā un 11. oktobrī.

- (10) Apvienotā Karaliste papildu informāciju par pasākumu iesniedza ar 2006. gada 23. janvāra vēstuli, ko Komisija reģistrēja tajā pašā dienā. Ar 2006. gada 1. februāra vēstuli, ko Komisija reģistrēja tajā pašā dienā, izsūtīja iepriekšminētās vēstules grozījumus. Apvienotā Karaliste iesniedza papildu informāciju par pasākumu ar 2006. gada 7. februāra vēstuli, ko Komisija reģistrēja tajā pašā dienā. Papildu informāciju par pasākumu Apvienotā Karaliste iesniedza ar 2006. gada 7. februāra vēstuli, ko Komisija reģistrēja 2006. gada 10. februārī. Papildu informāciju par pasākumu Apvienotā Karaliste iesniedza ar 2006. gada 29. marta vēstuli, ko Komisija reģistrēja 2006. gada 30. martā.

2. SĪKS ATBALSTA APRAKSTS

- (11) Apvienotā Karaliste bija viena no pirmajām valstīm pasaulē, kas iesaistījās kodoltehnoloģijās gan civiliem, gan arī militāriem mērķiem.

⁽¹⁾ OV C 315, 21.12.2004, 4. lpp.⁽²⁾ Sk. 1. atsauci.

- (12) Tolaik minētās tehnoloģijas bija tikko ieviestas, nozarē īpaša uzmanība tika veltīta zinātniskajiem jauninājumiem un efektivitātes palielinājumam. Kodoldrošības saistību pārvaldība vai nu vispār netika ņemta vērā, vai to ņēma vērā tikai nelielā apmērā.
- (13) Aizvien pieaugošā apzināšanās, ka nepieciešams slēgt kodolobjektus, pakāpeniski piesaistīja līdzekļus, kas paredzēti kodoldrošības saistību pārvaldībai. Tomēr šie līdzekļi nebija pietiekami, lai segtu novērtēto kodoldrošības saistību summu, kas joprojām bija ļoti neskaidra, bet aizvien pieaugoša. Pat 20. gadsimta beigās ikviens īpašnieks neatkarīgi pārvaldīja kodoldrošības saistības, kas ļoti bieži notika nesistemātiski.
- (14) Lai efektīvāk pārvaldītu kodoldrošības saistības, vienlaikus arī saglabājot augstāko drošības līmeni, AK valdība uzskatīja, ka ir jāizveido jauna un efektīvāka metode, jo vecais pārvaldības veids sevi ir izsmēlis.
- (15) Apvienotās Karalistes valdība 2001. gadā nolēma sākt pārskatīt tos veidus, kādos valsts sektora kodoldrošības saistību pārvaldību varētu koncentrēt vienas valsts iestādes rokās. Balto grāmatu *Kodolseku pārvaldība – rīcības stratēģija* izdeva 2002. gada jūlijā. Pēc apspriedēm baltās grāmatas idejas īstenoja tiesību aktos – 2004. gada Enerģētikas likumā.
- (16) Saskaņā ar šo tiesību aktu noteikumiem tika izveidota jauna nevalstiska organizācija – Kodoliekārtu slēgšanas iestāde (NDA). NDA pakāpeniski uzņemsies lielāko daļu no valsts sektora kodoldrošības saistību pārvaldības Apvienotajā Karalistē. ⁽³⁾ Tāpēc kodoliekārtu un atomenerģijas ražošanas aktīvu īpašumtiesības nodos NDA. NDA saņems ne tikai aktīvu un iekārtu īpašumtiesības, bet arī uzņemsies ar tām saistītas kodoldrošības saistības, kā arī visus finanšu aktīvus, kas nepārprotami saistīti šiem objektiem.
- (17) NDA mērķis ir efektīva un droša kodoldrošības saistību pārvaldība. NDA var turpināt izmantot tai nodotos fiziskos pamatlīdzekļus, ja šo aktīvu turpmāka izmantošana sedz vairāk nekā novēršamās izmaksas un tādējādi sekmē to saistību vērtības samazināšanu. NDA ir valsts iestāde, un tai nav komerciālu mērķu. Tā neieguldīs nekāda veida jaunus aktīvos un arī neuzsāks jaunas darbības.
- (18) NDA pati neslēgs tās iekārtas, par kurām būs atbildīga. Tā šī uzdevuma veikšanai nolīgs citas juridiskas personas. NDA līdzīgi var piesaistīt uzņēmumus, lai turpmāk izmantotu atomenerģijas ražošanas aktīvus. NDA nolīgātās juridiskās personas, kas apsaimniekos iekārtu, ir licences par stacijas izmantošanu turētāji uzņēmumi (SLU). Sākotnēji SLU būs staciju bijušie īpašnieki. Vēlāk tos izvēlēsies īpašā konkursa kārtībā, lai sekmētu faktisku kodoliekārtu slēgšanu un atbrīvotu tirgu.
- (19) Lai finansētu šīs darbības, NDA izmanto nodotos finanšu aktīvus un neto ieņēmumus, kurus rada nodotie fiziskie pamatlīdzekļi. Tā kā pastāv liela iespēja, ka ar šiem resursiem nepietiks, lai segtu visas kodoldrošības saistību pārvaldības izmaksas, valsts finansēs starpību.
- (20) Aktīvus, kas pieder Apvienotās Karalistes Atomenerģijas aģentūrai (AKAEA), nodod NDA. Šo pasākuma aspektu Komisija jau izlēma (4) apsvērumā minētajā lēmumā. Komisija konstatēja, ka šis pasākuma aspekts nav valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.
- (21) NDA ir arī saņēmusi aktīvus, kas pieder *British Nuclear Fuels Limited (BNFL)*. Šis pasākuma aspekts ir pašreizējā lēmuma objekts. Jāatzīmē, ka Apvienotā Karaliste pieņēma pārejas pasākumus, lai nodrošinātu, ka, lai gan BNFL aktīvi formāli tika nodoti NDA, valsts atbalsts netiek piešķirts, kamēr Komisija šai lietā nav pieņēmusi galīgo lēmumu.
- (22) BNFL ir valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas strādā daudzās kodolenerģētikas nozares jomās. Šobrīd tā ir gandrīz visos kodoldegvielas cikla posmos – tā bagātina urānu (ar *Urenco*), piegādā kodoldegvielu, ražo elektroenerģiju un pārvalda kodoldegvielas patēriņu.
- (23) Vairums, bet ne visas BNFL darbības un stacijas tika nodotas NDA. Tā saņēma:
- visas *Magnox* elektroenerģijas ražošanas stacijas un *Mawntrog* staciju;
  - *Sellafield* staciju, tai skaitā jo īpaši *Thermal Oxide Reprocessing Plant (THORP)* un *Sellafield Mox Plant (SMP)*; *Sellafield* stacija iekļauj arī vienu no iepriekšminētajām *Magnox* stacijām (*Calder Hall station*) un nelielu koģenerācijas staciju (*Fellside plant*);

⁽³⁾ Te netiek iekļautas *British Energy* saistības, lai gan Lielbritānijas Valsts statistikas birojs šo uzņēmumu pēc tā pārstrukturēšanas ir klasificējis kā valsts sektora uzņēmumu.

- *Springfields* staciju, kas ir paredzēta kodoldegvielas ražošanai;
- *Drigg* zema līmeņa atkritumu apglabāšanas staciju;
- *Capenhurst* staciju, kas ir gandrīz slēgta un kas beidzot pievērsīsies urāna materiālu uzglabāšanai.

(24) Pārējās *BNFL* darbības, jo īpaši tās, kas saistītas ar *Urenco* un *Westinghouse*, nenodos *NDA*. Tās tiks reorganizētas, veidojot mazāku atlikušo grupu.

(25) Kopā ar citām iepriekšminētajām iekārtām *BNFL* nodod *NDA* jau iepriekš izveidotus ar šīm iekārtām saistītus finanšu aktīvus, lai vismaz daļēji finansētu to slēgšanu. Šie aktīvi ir:

- kodoldrošības saistību investīciju portfelis;
- *Magnox Undertaking*;
- citi, ievērojami mazāki ieņēmumi, tai skaitā jo īpaši *Springfields* līdzekļi, kas paredzēti, lai segtu *Springfields* stacijas slēgšanas izmaksas.

(26) Tehniski šie aktīvi netiek tieši nodoti *NDA*, bet drīzāk konsolidēti valdības līdzekļos, Kodoliekārtu slēgšanas finansējuma kontā. Valdība *NDA* pārmaiņus piešķirs dotācijas.

(27) AK varas iestādes paziņojumā Komisijai iesniedza kodoldrošības saistību un aktīvu, kurus nodotu *NDA*, tāmi, nošķirot summu, kas rodas no komercdarbībām, no summas, kas rodas no nekomerciālām darbībām.

(28) Procedūras uzsākšanā visas saistības, kas saistītas ar *AKAEA* objektiem, uzskatīja par nekomerciālām.

(29) Lai novērtētu to saistību daļu, kas ir saistītas ar *BNFL* objektiem un izriet no nekomerciālām darbībām, Apvienotā Karaliste izmantoja paņēmieni, kurā par nekomerciālām saistībām tiek uzskatītas tikai tās finanšu saistības, kuras atzīst arī Aizsardzības Ministrija (*AM*) vai *AKAEA*. Saistības, kas ir saistītas ar aktīviem ar divējādu (komerciālu/

nekomerciālu) lietojumu un kuras joprojām neatzina ne *AM*, ne *AKAEA*, attiecināja uz *BNFL* komercdarbībām, jo *BNFL* bija šo aktīvu pārvaldītājs un īpašnieks, pat ja tos iepriekš izmantoja *AM* vai *AKAEA*.

(30) Novērtētu saistību, kas saistītas ar iekārtām, kuras tobrīd piederēja *BNFL*, sadalījums starp komercdarbībām un nekomerciālām darbībām bija šāds.

1. tabula

Kodoldrošību saistību, kas tiks nodotas *NDA*, novērtējums uz 2003. gada martu, 2003. gada cenas, kas diskontētas par 5,4 % no nomināla, ir miljards GBP ⁽¹⁾

	Neko- merciāla	Komer- ciāla	Saistības kopā
<i>Magnox</i> staciju iekārtas (izņemot <i>Calder Hall/Chapelcross</i>)	0	3,9	3,9
<i>Sellafield</i> stacija (izņemot <i>Calder Hall</i> staciju)	3,8	10,1	13,9
<i>Calder Hall/Chapelcross</i> ⁽²⁾	0,2	0,6	0,9
<i>Springfields</i> stacija	0,1	0,2	0,2
<i>Capenhurst</i> stacija	0	0,2	0,3
Kopā	4,1	15,0	19,1

⁽¹⁾ Piezīme: visās tabulās kopējā summa vienumu summām atbilst neprecīzi, jo tās tika noapaļotas.

⁽²⁾ Pretēji pārējām *Magnox* stacijām šīm divām elektrostacijām ir dažas nekomerciālas saistības, jo tās sākotnēji bija militāras elektrostacijas.

(31) Apvienotās Karalistes iestādes paziņojumā iesniedza arī tālāk redzamo tabulu. Tajā salīdzināja ar iekārtām saistīto novērtēto saistību komerciālās daļas vērtību, ko *BNFL* nodos *NDA*, un to aktīvu ekonomisko vērtību, ko *NDA* nodos kopā ar šiem objektiem. Attiecībā uz ķermeniskiem aktīviem ekonomiskā vērtība tiks pielīdzināta naudas plūsmai, ko, domājams, radīs tās turpmākā izmantošana.

2. tabula

Starpība starp komerciālo saistību un aktīvu vērtību uz 2004. gada 31. martu, 2004. gada cenas, kas diskontētas par 5,4 % nomināla, ir miljards GBP ⁽¹⁾

Komerčiālas kodoldrošības saistības kopā	-14,7
Magnox staciju nākotnes naudas plūsma	-0,1
Sellafield darbību naudas plūsma (THORP & SMP)	2,3
Springfields nākotnes naudas plūsma	0,2
Kodoldrošības saistību investīciju portfelis	4,3
Magnox Undertaking	7,9
Citi patērētāju ieguldījumi, kas nav iekļauti iepriekš	0,2
Skaidra nauda un likvidi aktīvi	0,1
Kopā	0,0

⁽¹⁾ Vērtības ir diskontētas par 5,4 % no nomināla.

3. PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS PAMATOJUMS

- (32) Komisija jau uzsākšanas procedūrā pauda šaubas attiecībā uz to, kura juridiska persona saņemtu valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Komisija ņēma vērā ne tikai NDA stāvokli, kas varēja saņemt valsts tiešos maksājumus, bet arī BNFL stāvokli, ko varēja atbrīvot no maksājumiem, kurus pretējā gadījumā tas maksātu, ņemot vērā "piesārņotājs maksā" principu.
- (33) Tad Komisija analizēja, vai šādu valsts atbalstu varētu uzskatīt par atbilstīgu EK Līgumam. Tā pauda ievērojamas šaubas par šī atbalsta atbilstību pamatnostādņēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai.⁽⁴⁾ Tāpat arī apšaubīja, vai atbalstu var uzskatīt par atbilstīgu Kopienas pamatnostādņēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai.⁽⁵⁾
- (34) Tad Komisija novērtēja, vai šāda veida valsts atbalsts varētu būt savietojams ar tiešu EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta piemērošanu, tam esot saskaņā ar Euratom

⁽⁴⁾ OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.

⁽⁵⁾ Ņemot vērā pasākuma paziņojuma datumu, piemērojamas būtu tādas pamatnostādnes, kas bija publicētas OV C 288 9.10.1999., 2. lpp.

Līguma mērķiem. Komisija uzskatīja, ka šādu pieeju faktiski varētu izmantot, bet arī pauda bažas, vai Apvienotās Karalistes iestādes iesniegušas pietiekami daudz pierādījumu par to, ka atbalsta pozitīva ietekme uz Euratom Līguma mērķu īstenošanu atsvērtu tās negatīvo ietekmi uz konkurenci iekšējā tirgū.

- (35) Visbeidzot Komisija pauda bažas par iespējamo valsts atbalsta neesamību, tāpēc ka pirms faktiskajam konkursa procedūrām BNFL īslaicīgi darbotos kā SLU.

4. IEINTERESĒTO PERSONU APSVĒRUMI

- (36) Pēc paziņojuma par procedūras uzsākšanu publicēšanas un šajā publikācijā noteiktajā laikposmā Komisija saņēma apsvērumus no trim trešām personām. Tie ir apkopoti turpmāk.

Electricité de France (EDF)

- (37) EDF atbalsta vispārējo pasākuma ievirzi. EDF uzskata, ka pasākums sekmē Euratom Līguma mērķu sasniegšanu. Tas uzskata, ka ir jāizveido piemēroti apstākļi kodolatkritumu galīgai apglabāšanai. Attiecībā uz kodoliekārtu slēgšanas finansēšanu EDF uzskata, ka finanšu un rūpnieciskajām saistībām ir jābūt saskaņotām un ka ekspluatācijas laikā ir jāatliek un jānodrošina attiecīgi līdzekļi. EDF atbalsta Komisijas darbības saistībā ar Kopienas sistēmas izveidi šādu problēmu risināšanai, kā arī to, ka šai jautājumā Komisija ņem vērā Euratom Līgumu.

British Energy plc (BE)

- (38) BE atbalsta NDA izveidi. Tas neuzskata, ka pasākums šai sakarā, iespējams, negatīvi ietekmēs konkurenci.
- (39) BE vērš uzmanību, ka šobrīd BNFL tam piegādā degvielu un apsaimnieko tā atkritumus. Kad šīs darbības nodos NDA un kad iestāde izsludinās konkursu par šo darbību nodošanu citam uzņēmumam, varētu būt, ka viens no jaunajiem izvēlētajiem uzņēmumiem būs BE konkurents. BE ir bažas par šo situāciju, kas varētu beigties ar to, ka būs viena tā konkurenta klients.

- (40) BE bez tam vērš Komisijas uzmanību uz to, ka NDA izveide un Komisijas veiktā analīze neapdraud pašas pārstrukturēšanas plānu, ko apstiprināja Komisija.

- (41) BE skaidro, ka neuzskata, ka pasākums ietekmē AGR degvielas piegādi un AGR izlietotās degvielas pārstrādi, tāpēc ka, pat ja BNFL vienīgais konkurents ES — AREVA — izvietotos Apvienotajā Karalistē, BE nevarētu pārslēgties uz iepriekšminēto tirdzniecību, jo tam jau ir vienošanās ar BNFL attiecībā uz tā AGR staciju darbmūža prasībām.
- (42) Attiecībā uz *Magnox* elektrostacijām un elektroenerģijas tirgu BE uzskata, ka, pat ja pasākums samazina BNFL elektrostaciju īslaicīgi pieprasītās ražošanas apjoma palielināšanas (ĪPRAP) izmaksas, tas nevar ietekmēt cenu, par kādu BE var pārdot tās saražoto enerģiju un degizraktenus. Pamatojoties uz paša gūto pieredzi, BE arī uzskata, ka pasākums mākslīgi nepagarinās BNFL staciju darbmūžu, tāpēc ka saskaņā ar BE novērtējumu šīs elektrostacijas joprojām varēs pienācīgi segt to ĪPRAP.
- (43) BE sniedz atzinumu par EK un Euratom Līgumu mijiedarbību. Šķiet, ka šī uzņēmuma komentāru grūti interpretējamais aspekts ierosina, ka saskaņā ar EK Līgumu analizēt var tikai tos pasākumus, kas nav nepieciešami vai kas neparedz tikai to, kas ir nepieciešams Euratom Līguma mērķu sasniegšanai.
- (44) *Greenpeace* uzskata, ka pasākums ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Tas noteic, ka ir jānodrošina droša kodoliekārtu slēgšana un tāpat arī kodolrūpniecībai jāpiemēro "piesārņotājs maksā" princips.
- (45) *Greenpeace* uzskata, ka atbalsts nav savietojams ar kopējo tirgu. Tas uzskata, ka pozitīva ietekme uz kodoldrošības saistību drošas un efektīvas pārvaldības panākšanu neatsver pasākuma ietekmi uz konkurenci.
- (46) *Greenpeace* iesniegtie materiāli ir ļoti apjomīgi un ietver daudzus pielikumus. Nozīmīga apsvērumu daļa attiecas uz *Greenpeace* skeptisko nostāju par kodolenerģiju vispār un jo īpaši tās apsaimniekošanas veidu Lielbritānijā. Saskaņā ar *Greenpeace* kodolenerģija izraisa ļoti nozīmīgu risku videi. Tāpat arī kodolatkritumu pārstrāde, kas ir pretēja tiešai apglabāšanai, būtu bīstama un dārga iespēja.
- (47) Saskaņā ar *Greenpeace* BNFL, vienu no nozīmīgākajiem valstij piederošiem dalībniekiem šajā nozarē Apvienotajā Karalistē, apsaimnieko jo īpaši bīstamā un nepārredzamā veidā. Tā uzskaiti nav viegli analizēt. Sliktā naudas pārvaldība un riskantie ieguldījumi, kas galu galā izrādījās neekonomiski, apdraudēja uzņēmuma spēju finansēt tā kodoldrošības saistības. Daļa noteikumu, kas bija paredzēti šo saistību saskaņošanai, nav noteikti vai, kā gadījumā ar *Magnox Undertaking*, ir tikai fiktīvi. Turklāt BNFL nekad nav pietiekami novērtējis tā saistības un pārvērtējis nākotnes ieņēmumus, kas pasliktināja tā stāvokli nākotnē. *Greenpeace* iesniedz ziņojumu, kas analizē un kritizē BNFL ieguldījumu politiku un pārskatus.
- (48) Īpaši attiecībā uz pasākumu *Greenpeace* apgalvo, ka pasākums ir jāuzskata par veidu, kā Apvienotās Karalistes valdībai pārstrukturēt un nolīdzināt uzņēmumu – BNFL, lai tas varētu palikt tirgū un turpināt darboties kā veiksmīgs uzņēmums, atbrīvojoties no tā sliktākajiem aktīviem un tiem pievienotajiem iespējami nenomaksātiem parādiem.
- (49) *Greenpeace* arī apšaubā turpmākās attiecības starp BNFL un NDA veidu. Saskaņā ar *Greenpeace* gadījumā ar BNFL, kas kļuvis par NDA SLU, nav viegli pateikt, kura no divām juridiskajām personām ir komerciāla. Ja tas bija NDA, iegūstamā peļņa no komercdarbībām būtu pretrunā ar tās mērķi. Turklāt, tā kā nav viegli noteikt, kura no šīm divām juridiskajām personām faktiski ir komerciāla, nebūtu viegli izlemēt, kura saņem valsts atbalstu.
- (50) *Greenpeace* piebilst, ka, iespējams, NDA ar tās darbībām rada jaunus atkritumus un ka nav skaidrs, vai tā atliks naudu, lai samaksātu par atkritumu apsaimniekošanu.
- (51) *Greenpeace* arī apšaubā *Westinghouse* nākotni – uzņēmums, kas pieder BNFL, bet netika nodots NDA. *Greenpeace* apšaubā *Westinghouse* dzīvotspēju bez tā mātesuzņēmuma atbalsta. Komisija saprot, ka *Greenpeace* ierosina, ka, ja *Westinghouse* turpina darbību kā BNFL daļa, vēsturiskās, kā arī nākotnes saites starp BNFL un NDA varētu izraisīt dubultu *Westinghouse* subsidēšanu no NDA. *Greenpeace* arī baidās, ka šāda dubulta subsidēšana varētu ietekmēt *Westinghouse* konkurentu intereses kodolreaktoru projektēšanas uzņēmējdarbībā. Šāda veida bažas par dubultu subsidēšanu varētu pieaugt, ja, kā jau *Greenpeace* uzskata, BNFL daļas plāno pārdot privātam sektoram.
- (52) *Greenpeace* turpina apsvērt īpašo BNFL pārstrādes darbību gadījumu. *Greenpeace* apstrīd Apvienotās Karalistes iestāžu argumentu, ka valsts atbalsts šīm darbībām nevar ietekmēt tirdzniecību, jo kodolatkritumus nav viegli transportēt un tāpēc konkurentiem nebūtu ekonomiski izdevīgi ieguldīt jaunus pārstrādes aktīvos Lielbritānijā. Saskaņā ar *Greenpeace*

šeit tiek ignorēts fakts, ka kodolatkritumi nav obligāti jāpārstrādā, bet tos var arī uzglabāt tieši. Jaunas investīcijas tiešās glabātuvēs būtu dzīvotspējīga ekonomiska alternatīva, ko piedāvā BNFL konkurenti.

- (53) *Greenpeace* arī atzīmē, ka saskaņā ar tam pieejamiem skaitļiem BNFL piedāvātās cenas tā degvielas pārstrādes līgumos ir pārāk zemas, lai segtu izmaksas. Tāpēc BNFL un tādējadi NDA ar šiem aktīviem radītu lielākus zaudējumus, radot nepieciešamību pēc palīdzības darbības jomā. Šī apsvēruma pamatojumam *Greenpeace* atsaucas uz skaitli GBP 140 000/tonnā fiksētiem maksājumiem, ko BE maksā BNFL par izlietotās degvielas apsaimniekošanu. *Greenpeace* šo skaitli salīdzina ar skaitli GBP 330 000 par tonnu un GBP 533 000 par tonnu par šādu atkritumu vispārīgu apsaimniekošanu saskaņā ar neatkarīgiem Hārvarda universitātes un NIREX pētījumiem.
- (54) *Greenpeace* apšauba SMP darbības prognozes. SMP būtu grūti pilnvarot un MOX ražošana būtu aizvien nepievilcīgāka plutonija apsaimniekošanas iespēja.
- (55) Attiecībā uz *Magnox* stacijām *Greenpeace* uzskata, ka to nepārtrauktā darbība ietekmē konkurenci elektroenerģijas tirgū, jo īpaši no neizsīkstošiem enerģijas avotiem. *Greenpeace* arī papildina, ka *Magnox* izlietoto degvielu drīzāk tieši jāapglabā, nevis jāpārstrādā.

5. APVIENOTĀS KARALISTES KOMENTĀRI PAR PROCEDŪRAS UZSĀKŠANU

- (56) Apvienotā Karaliste sākmā atsauc tās saistības attiecībā uz kodoliekārtu slēgšanu un tīrīšanu. Apvienotā Karaliste uzskata NDA izveidi par unikālu veidu Eiropas centienos sistemātiski aplūkot vēsturiskas kodoldrošību saistības. Ar NDA paredzēja kodoliekārtu slēgšanu padarīt ne tikai drošāku un efektīvāku, bet arī bruģēt ceļu reālam kodoliekārtu slēgšanas tirgum.
- (57) Apvienotā Karaliste uzskata, ka pasākums nav valsts atbalsts BNFL, jo BNFL vairs nepieder nekāda veida aktīvi, kuru slēgšanas izmaksas varētu būt daļēji valsts finansētas. Apvienotā Karaliste piemetina, ka pārejas periods, kura laikā BNFL būs SLU, pirms SLU varēs faktiski izvēlēties konkursa procedūrā, nenovedīs pie valsts atbalsta BNFL, jo visi maksājumi uzņēmumam šai periodā būs standartizēti attiecībā pret starptautiskajiem komparatoriem.
- (58) Tomēr Apvienotā Karaliste apstrīd, ka, pat ja Komisija uzskata, ka pasākums ir valsts atbalsts BNFL, šis atbalsts atbilst EK Līgumam, jo atbalsta vairākus Euratom Līguma mērķus (P&I, veselības un drošības, investīciju, regulāras un

objektīvas piegādes, kopēja tirgus un konkurences ieguvumu sekmēšana kodolenerģētikas nozarē). Turklāt pasākums arī nodrošinātu ieguvumus vides jomā, kas atbilst EK Līguma 174. panta mērķiem.

- (59) Apvienotā Karaliste paziņo, ka tā piekrīt, ka pasākums ir atbalsts NDA. Šajā gadījumā tā atkal apstrīd, ka atbalsts ir jāuzskata par savietojamu ar kopējo tirgu to pašu iemeslu dēļ. Apvienotā Karaliste iesniedz pasākuma sniegto ieguvumu sarakstu, ņemot vērā Euratom Līguma mērķus. Visiem šiem ieguvumiem ir sniegts kvalitatīvs novērtējums kopā ar kvantitatīvu peļņas novērtējumu, kur to uzskata par iespējamu.
- (60) Apvienotā Karaliste sniedz detalizētu to darbību sarakstu un novērtējumu, kas paliks BNFL. Tā arī paskaidro, kā BNFL saņems finansējumu, kad pagaidu periodā tas strādās kā SLU, līdz SLU varēs izvēlēties konkursa procedūrā. BNFL saņems maksājumus tikai pieļaujamo izmaksu segšanai. Te tiks iekļauta NDA nodeva, lai sasniegtu 2 % izmaksu samazinājumu gadā. Faktiski pieļaujamās izmaksas neiekļauj nekāda veida peļņu no kapitāla. Tās arī ierobežo NDA noteiktais ikgada objekta finansējuma budžeta limits.
- (61) Maksājumus var arī iekļaut t. s. "uz darbību balstītus stimulus", kurus piešķirs tikai tad, ja sasniegs stimulējošus uz izmaksām balstītus darbības mērķus. Šo stimulu vērtība ir balstīta uz rūpīgas starptautisko mašīnbūves un celtniecības uzņēmumu vidējās peļņas normas radītāju salīdzinošo novērtēšanu.
- (62) Bez tam Apvienotā Karaliste pauž uzskatus par pasākuma ietekmi uz konkurenci visos tirgos attiecībā uz objektiem, kurus BNFL nodod NDA.
- (63) Attiecībā uz *Magnox* elektrostacijām Apvienotā Karaliste uzskata, ka pasākums neietekmēs elektroenerģijas tirgu. Pat minimāla pieprasījuma laikā *Magnox* staciju rangs ĪPRAP izmaksu secībā vienmēr būs zem robežizmaksu spēkstacijas ĪPRAP izmaksu līmeņa. Tas norādītu uz to, ka no pasākuma izrietošais ĪPRAP izmaksu līmeņa samazinājums nevarētu ietekmēt ne periodu, kura laikā konkurenti var izmantot to stacijas, ne arī cenu, par kuru tie varēja pārdot produkciju.
- (64) Attiecībā uz *Sellafield* stacijas THORP spēkstaciju Apvienotā Karaliste paskaidro, ka tā pārstrādā AGR un LWR izlietoto kodoldegvielu. Jauna ienākšana AGR izlietotās degvielas pārstrādes tirgū nebūtu ekonomiski izdevīga transporta izmaksu dēļ no Lielbritānijas un uz to, kas ir vienīgā valsts, kur izmanto šo degvielu. Lai gan uzglabāšana patiesi būtu

iespējama alternatīva AGR degvielas pārstrādei, Apvienotā Karaliste arī apgalvo, ka īsais laika periods un reglamentētie ierobežojumi attiecībā uz jebkādas jaunas AGR glabātuves celtniecību pat Lielbritānijā to padarītu ekonomiski neizdevīgu jaunpienācējiem, jo īpaši, ņemot vērā ierobežoto AGR izlietotās degvielas apglabāšanas tirgus apmēru. Tādi paši argumenti tika izvirzīti arī attiecībā uz *Springfields* staciju, kas ražo tikai AGR un *Magnox* degvielu.

- (65) Attiecībā uz *LWR* izlietoto degvielu Apvienotā Karaliste pamato, ka lielākā daļa šīs degvielas, ko pārstrādās *THORP*, jau atrodas Lielbritānijā un ka transportēšanas problēmas uz kontinentu mazinātu konkurentu ekonomisko motivāciju.
- (66) Attiecībā uz *Sellafield* stacijas *SMP* spēkstaciju Apvienotā Karaliste pamato, ka tās darbības pārtraukšana kaitētu konkurencei. Patiesi tādējādi ļoti koncentrētā tirgū zaudētu nozīmīgu tirgus dalībnieku. Turklāt *SMP* slēgšana nozīmētu to, ka nozīmīgs plutonija daudzums regulāri tiktu transportēts ārpus Apvienotās Karalistes robežām, kas klientiem būtu ļoti dārgi un arī bīstami.
- (67) Attiecībā uz *Drigg* zema līmeņa atkritumu glabātuvī Apvienotā Karaliste pamato, ka, kopš vairums valstu neļauj importēt ārvalstu radioaktīvos atkritumus uzglabāšanai vai apglabāšanai, vienīgais veids, kā nodrošināt konkurenci, būtu Lielbritānijā uzbūvēt citu objektu. Tās nebūtu ekonomiski pamatotas investīcijas, jo būtu grūti iegūt visas nepieciešamās atļaujas. Tas arī radītu jaudas pārpalikumu, kas investīcijas padarītu vēl neizdevīgākas. *NDA* izsludinātais konkurss *Drigg* stacijas ekspluatēšanai būtu efektīvākais konkurences sekmēšanas veids tirgū.

6. APVIENOTĀS KARALISTES ATBILDES UZ IEINTERESĒTO PUŠU APSVĒRUMIEM

EDF apsvērumi

- (68) Apvienotā Karaliste atzinīgi novērtē *EDF* atbalstu pasākumam.

BE apsvērumi

- (69) Apvienotā Karaliste ņem vērā *BE* apsvērumus, kas atbalsta pasākumu.
- (70) Apvienotā Karaliste uzskata, ka piemēroti juridiskie pasākumi nodrošinās, ka no dažu *NDA* objektu iespējamās ekspluatācijas, ko veiks *BE* konkurenti, neradīsies problēmas.

- (71) Apvienotā Karaliste ir pārliecināta, ka Komisija, apsverot šī gadījuma faktus, pilnīgi ievēros tās lēmuma par *BE* pārstrukturēšanas plānu⁽⁶⁾ noteikumus.

Greenpeace apsvērumi

- (72) Apvienotā Karaliste uzskata, ka tās apsvērumi par procedūras uzsākšanu jau nodrošina ievērojamu informāciju par *Greenpeace* risinātajiem jautājumiem. Tāpēc tās atbildes uz *Greenpeace* apsvērumiem ir tikai daži vispārēji apgalvojumi.
- (73) Apvienotā Karaliste paziņo, ka pasākums faktiski pilnībā atbilst "piesārņotājs maksā" principam. *BNFL* grupa ar *NDA* nodotajiem aktīviem atbalstītu vairāk nekā 80 % saistību.⁽⁷⁾ Apvienotās Karalistes valdības sniegtais atbalsts būtu ierobežots tikai līdz tam, kas ir nepieciešams valdības galīgās atbildības par kodoldrošību un drošumu atzīšanai valstī. *BNFL* no aktīviem un komerciāliem ieņēmumiem, ko nodos *NDA*, labumu negūtu tieši. Tas tikai iegūs no iespējamiem uz darbību balstītiem stimuliem objektu ekspluatācijas laikā, ja pārsniedz valdības noteiktos mērķus.
- (74) Apvienotā Karaliste sniedz sīku paskaidrojumu par *BNFL* grupas jauno struktūru un tās saistību ar *NDA*.
- (75) Apvienotā Karaliste arī paziņo, ka galvenā *NDA* funkcija ir objekta slēgšana. Ja noteiktu aktīvu izmantošana uz komerciāla pamata ļauj *NDA* sasniegt šo mērķi lētākā veidā, vienlaikus uzturot tos pašus augstos drošības līmeņa standartus, tā ir pilnvarota rīkoties, kā minēts. Šādus lēmumus pieņems *NDA*, nevis *BNFL*.

- (76) Apvienotā Karaliste atzīmē, ka Komisija ir jau risinājusi *BNFL* uzliktās cenas jautājumu *BE* par tā izlietotās degvielas apsaimniekošanu tās lēmumā par *British Energy* pārstrukturēšanas atbalstu.

- (77) Visbeidzot Apvienotā Karaliste apstrīdēja *Greenpeace* uzskatu, ka *NDA* ekspluatācija nebūtu pārredzama un dubulti nesubsidētu to ar *BNFL*. Apvienotā Karaliste apgalvo, ka pretējā gadījumā *NDA* būtu "publiski pieejamas informācijas aizstāvis". Tās statūti iekļautu vairākus grāmatvedības, izdevumu un vispārēju programmas izstrādes pārredzamības mehānismus.

⁽⁶⁾ Komisijas 2004. gada 22. septembra 2005/407/EK Lēmums par valsts atbalstu, ko Apvienotā Karaliste paredzējusi īstenot attiecībā uz *British Energy plc* (OV L 142, 6.6.2005., 26. lpp).

⁽⁷⁾ Apvienotā Karaliste vēlāk iesniedza atjauninātus skaitļus, kas uzrāda, ka saskaņā ar Apvienoto Karalisti ir iekļauti vairāk nekā 100 % saistību.

7. NOVĒRTĒJUMS

(78) Vismaz daļa pasākuma skar Euratom Līguma aptvertos jautājumus, un tāpēc tā ir atbilstīgi jānovērtē. ⁽⁸⁾ Tomēr tas ir jānovērtē saskaņā ar EK Līgumu tādā apmērā, kas nav nepieciešams vai pārsniedz Euratom Līguma mērķus, vai kropļo vai rada kropļojuma draudus konkurencei iekšējā tirgū.

7.1. Euratom līgums

(79) NDA izveide un veids, kādā tā tiks finansēta, pēc definīcijas ietekmēs kodoldrošības saistību pārvaldību un finansēšanu, tai skaitā daudzu kodoliekārtu slēgšanu un liela radioaktīvo atkritumu daudzuma apstrādi. Slēgšana un atkritumu pārvaldība veido nozīmīgu kodolrūpniecības dzīves cikla daļu, izraisot riskus, kas ir jārisina, un izmaksas, kuras sedz nozare. Faktiski nepieciešamība risināt riska faktoros, kas saistās ar jonizējošā starojuma bīstamību, ir viena no galvenajām prioritātēm. Komisija atzīmē, ka pēc vairāk nekā 50 gadu ilgas kodolrūpniecības darbības Apvienotajā Karalistē slēgšanas un atkritumu apsaimniekošanas jautājumi kļūst aizvien nozīmīgāki, jo vairums iekārtu ir sasniegušas darbmūža beigas un, lai nodrošinātu strādnieku un iedzīvotāju veselību un drošību, ir nepieciešami nozīmīgi lēmumi un centieni.

(80) Šai sakarā Euratom Līgums aplūko šo nozīmīgo veselības un drošības jautājumu un tajā pašā laikā tiecas radīt "nepieciešamos apstākļus spēcīgas kodolenerģijas nozares izveidošanai, kura nodrošinās lielus enerģijas avotus...". Turklāt Euratom līguma 2. panta b) punkts nosaka, ka Kopiena, lai varētu pildīt savu uzdevumu, nosaka vienotus tehniskās drošības standartus, lai aizsargātu darbinieku un visas sabiedrības veselību, un nodrošina šo standartu piemērošanu. Euratom Līguma 2. panta c) punkts arī paredz, ka Kopienai ir jāsekmē atbilstošas investīcijas kodolenerģētikas nozarē. Pamatojoties uz to, ar Euratom līgumu tika nodibināta Eiropas Atomenerģijas kopiena (EURATOM), paredzot nepieciešamos instrumentus un atbildības sadali, lai sasniegtu šos mērķus. Šajā sakarā, kā arī apstiprina Eiropas Kopienas Tiesa, kodoldrošība ir Kopienas kompetencē, un tā ir jāsaista ar aizsardzību pret jonizējošā starojuma bīstamo ietekmi, kā nosaka Euratom

Līguma 30. pants 3. nodaļā, kurā runāts par veselības aizsardzību un piegādēm. ⁽⁹⁾ Komisijas pienākums ir nodrošināt, lai šajā līgumā minētās normas tiktu ievērotas, tādēļ Komisija var pieņemt lēmumus saskaņā ar līgumā ietvertajiem norādījumiem vai izteikt atzinumus, ja uzskata to par nepieciešamu.

(81) Komisija ņem vērā Apvienotās Karalistes varas iestāžu iesniegto elementu par to, ka izziņotajam pasākumam cita starpā būs jānodrošina gan funkcionējošu, gan arī vecu kodoliekārtu drošība, jānodrošina vecu kodoliekārtu pareiza, laicīga un droša slēgšana un jāuzglabā izlietotā degviela un radioaktīvie atkritumi, un jānodrošina ar to saistītie ilgtermiņa risinājumi.

(82) Novērtējot šo informāciju un īpaši nosakot, vai pasākums ir nepieciešams, vai tas atbilst Euratom Līguma mērķiem, Komisija atzīmē, ka valdības piešķirtais finansiālais atbalsts NDA ir paredzēts, lai sekmētu iepriekšminētos Līguma mērķus. Apvienotās Karalistes varas iestādes ir izlēmušas izveidot un finansēt NDA, lai nodrošinātu pareizu atkritumu apsaimniekošanas un slēgšanas procesa izveidi, kas pienācīgi aizsargātu strādnieku un iedzīvotāju veselību un drošību. Tāpēc Komisija apliecina, ka Apvienotās Karalistes iestādes ir risinājušas tās saistības saskaņā ar Euratom Līgumu, lai nodrošinātu drošu un atbilstošu slēgšanu pareizā un drošā veidā, kas ir savietojama ar Euratom Līguma mērķiem.

(83) Izziņotais pasākums sekmē Euratom Līguma mērķu īstenošanu, nodrošinot, ka valsts iejauksies tikai, lai slēgtu vecas kodoliekārtas un droši apsaimniekotu radioaktīvus atkritumus saistībā ar kodoldrošības saistību izpildi. Maksājumu līmeņa un sliekšņa sistēma nodrošinās, ka šo mērķu īstenošanai ir pietiekami daudz līdzekļu, vienlaikus līdz minimumam ierobežojot iejaukšanos to sasniegšanai.

(84) Komisija secināja, ka Apvienotās Karalistes iestāžu ierosinātie pasākumi ir piemēroti, lai risinātu sasniedzamo mērķu kopumu, un pilnīgi atbilst Euratom Līguma mērķiem.

⁽⁸⁾ EK Līguma 305. panta 2. punkts nosaka, ka Līguma normas nenozīmē atkāpšanos no Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma normām.

⁽⁹⁾ Kopienas Tiesas 2002. gada 10. decembra nolēmums, lieta C-29/99.

**7.2. Atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē –
“piesārņotājs maksā” principa piemērošana**

- (85) Saskaņā ar EK Līguma 87. panta 1. punktu valsts atbalstu definē kā atbalstu, ko sniedz dalībvalsts vai kuru iegūst jebkāda veidā no valsts resursiem, ja tas izkropļo vai draud izkropļot konkurenci, atbalstot noteiktus uzņēmumus vai noteiktu preču ražošanu, un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (86) Lai analizētu, vai pasākums ir valsts atbalsts BNFL un/vai NDA, Komisija vispirms izvērtēja, vai tas nodrošināja priekšrocības šīm juridiskajām personām.
- (87) Priekšrocības sniegšana šai sakarā ir jāsaprot kā valsts veikta tādu izdevumu segšana, kuri parasti rodas šiem abiem uzņēmumiem. Tāpēc sākumā ir jānosaka parasto izmaksu, kas rodas uzņēmumā, kritēriji, lai vēlāk analizētu, vai valsts sedz daļu šo izmaksu.
- (88) Saskaņā ar EK Līguma 174. pantu Kopienas politikai vides jomā jo īpaši jābūt balstītai uz “maksā piesārņotājs” principa.
- (89) Saskaņā ar EK Līguma 6. pantu vides aizsardzības prasības ir jāiekļauj Kopienas politiku definīcijā un īstenošanā.
- (90) Faktiski Komisija parasti uzskata, ka valsts atbalsta politikas principa, ka maksā piesārņotājs, īstenošana paredz, lai piesārņotāji apgūtu piesārņojuma izmaksas. ⁽¹⁰⁾ Tas nozīmē, ka šādas izmaksas ir tieši jāuzskata par izmaksām, kas parasti rodas piesārņotājam, kas savukārt nozīmē, ka, ja tās sedz valsts, tās ir jāuzskata par valsts piešķirtu priekšrocību.
- (91) Pašreizējā gadījumā valsts apņemsies segt jebkuru NDA izmaksu starpību, kas saistīta ar to aktīvu kodoldrošības saistībām, kuras nodos NDA. Tā kā saistības attiecas uz iekārtu, kas piesārņotas ar radioaktivitāti, tīrīšanu, Komisija uzskata, ka tās ir piesārņojuma izmaksas, kas saskaņā ar iepriekšminēto parasti rodas piesārņotājiem, proti, iekārtu operatori. Tā kā valsts daļēji segs šīs izmaksas, šie maksājumi jāuzskata par priekšrocības piešķiršanu piesārņotājiem.
- (92) Šai sakarā Komisija nepiekrīt Apvienotās Karalistes apgalvojumam, ka pasākums īsteno “piesārņotājs maksā” principu, jo saskaņā ar Apvienotās Karalistes skaitļiem vairāk par 88 % no šīm izmaksām segs operatori. Komisija
- uzskata, ka šie aprēķini liecina, ka piesārņotāji nesegs apmēram 12 % no piesārņojuma izmaksām, kas savukārt norāda, ka pasākums pilnīgi neīsteno “piesārņotājs maksā” principu.
- (93) Kā skaidrots iepriekš, šajā gadījumā nav īpaši grūti noteikt, ka pasākums rezultātā vispārēji piesārņotājiem piešķir priekšrocības, jo tie nesedz visas izmaksas, kas rodas no to apsaimniekoto objektu radītā piesārņojuma, bet ir grūtāk precīzi noteikt piesārņojuma apjomu, par kuru atbildīgs katrs operators atsevišķi, un tāpēc ir grūti noteikt, cik lielā mērā katrs no tiem ir atbrīvojams no piesārņojuma izmaksām.
- (94) Minētajā gadījumā lielākā daļa šobrīd būtisko piesārņojuma izmaksu ir ar to atomelektrostaciju slēgšanu saistītas izmaksas, kuras to visa darbmuža laikā izmantojuši vairāki operatori. Lai šajā gadījumā īstenotu “piesārņotājs maksā” principu, ir jāspēj izlemt, kurš no secīgajiem operatoriem ir atbildīgs par kuru šo izmaksu daļu.
- (95) Slēgšanas izmaksas veidojas uzreiz staciju darbības sākumposmā. Vēlākie šo izmaksu kāpumi nav būtiski, salīdzinot ar tiem, kas radušies sākumā.
- (96) Tāpēc pilnīgi tieša izmaksu principa internalizācijas īstenošana, kas ir “piesārņotājs maksā” principa, interpretācija, paredzētu, ka visas stacijas slēgšanas izmaksas tiktu noteiktas pirmo energoresursu, kuru pārdeva stacijā, vienību cenā.
- (97) Ir acīmredzami, ka šāda “piesārņotājs maksā” principa interpretācija būtu pretrunā ar elektroenerģijas ražošanas ekonomiku un nebūtu praktiska, jo pat nesasniegtu tās mērķi. Tāpēc vispārēji ir pieņemts, ka, lai šīm izmaksām praksē piemērotu “piesārņotājs maksā” principu, ir jāatrod veids, kā sadalīt piesārņojuma izmaksas (vai precīzāk – juridisku pienākumu tās segt) vismaz stacijas paredzētajā darbmužā.
- (98) Veidam, kādā šīs piesārņojuma izmaksas tiek sadalītas, ir īpaša saistība ar valsts atbalsta noteikumu piemērošanu, kur valsts iejaucas to staciju slēgšanas izmaksu segšanā, kas piederējusi vairākiem īpašniekiem. Šādā gadījumā piesārņojuma izmaksu sadalīšana starp secīgajiem īpašniekiem arī vada valsts piešķirtu iespējamu priekšrocību sadali katram no tiem.

⁽¹⁰⁾ Sk. jo īpaši Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai (OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.). Šo pieeju arī ir atbalstījusi Tiesa tās 2003. gada 20. novembra spriedumā Lietā C-126/01.

- (99) Nav vienotas Kopienas sistēmas, kas būtu paredzēta slēgšanas izmaksu sadalei secīgajiem atomelektrostaciju īpašniekiem. Dalībvalstīm ir dažādas sistēmas, lai īstenotu juridisko pienākumu un izpildītu kodoldrošības saistības, šīs sistēmas rezultātā rada dažādus iespējamus izmaksu sadalījumus secīgajiem staciju īpašniekiem. ⁽¹¹⁾
- (100) Neņemot vērā vienotas sistēmas neesamību, Komisija uzskata, ka joprojām var identificēt divas visaptverošas kategorijas.
- (101) Pirmais sistēmas tips ir iekļauts slēgšanas saistību kā investīciju izmaksu apstrādē. Šajā gadījumā saistības segt šīs izmaksas ir radušās laikā, kad stacija ir palaista ekspluatācijā un no izmaksām vairs nevar izvairīties. Uzskaitvedības ziņā saistības ir līdzīgas parādam hipotētiskam slēgšanas operatoram. To tāpat kā visus parādus var atmaksāt pa daļām, kā arī dažādas puses to var iegādāties vai pārdot. Bet jebkurā gadījumā tas ir aizsācies no darbības sākuma.
- (102) Otrās sistēmas tips ir iekļauts slēgšanas saistību kā pamatdarbību izmaksu apstrādē. Šajos gadījumos juridiskās saistības segt šīs izmaksas rodas periodiski, parasti katru gadu, kā stacijas darbības daļa. Tāpēc turpmākās iemaksas paliek mainīgas. Uzskaitvedības ziņā saistības ir līdzīgas gada nodoklim, ko maksā hipotētiskam slēgšanas operatoram. Šī nodokļa ekvivalenta ķīla nav pilnīgi sākusies no darbību sākuma, bet turpinās stacijas darbības laikā.
- (103) Abas iepriekšminētās sistēmas daudzos gadījumos praksē virza uz to pašu rīcību, jo īpaši attiecībā uz ekonomiski efektīvām elektrostacijām. ⁽¹²⁾ Šai gadījumā pirmajā sistēmā iekļautie operatori censtos atlikt naudu, lai ievērotu to sākotnēji radušās saistības tādā pašā veidā, ja tiem būtu jāmaksā gada maksājums.
- (104) Tomēr tie nonāca līdz divām ļoti atšķirīgām interpretācijām valsts atbalsta analizē gadījumos, kad ekonomiski neefektīva elektrostacija tiek nodota no viena īpašnieka citam, valstij apsolot maksāt slēgšanas izmaksu starpību.
- (105) Pirmajā sistēmā pirmais īpašnieks nevar izvairīties no visām slēgšanas finansējuma saistībām. Ja tas savu saistību daļu par tirgus cenu nevar pārdot jaunajam īpašniekam, viņš paliek atbildīgs par savu daļu un jaunais īpašnieks nav par
- to atbildīgs neatkarīgi no šīs daļas izmēra salīdzinājumā ar faktisko laiku, kurā pirmais īpašnieks izmantojis staciju. Tas var radīt situāciju, kurā pirmais īpašnieks saskaras ar slogu, kas nav proporcionāls stacijas izmantotajam laikam, un pretēji – jaunais īpašnieks saskaras ar neatbilstoši zemu slogu. Elektrostacijas ekonomiskais stāvoklis ir faktors, kas nosaka saistību izplatīšanu. Ārkārtas gadījumos, kad elektrostacija ir tik neefektīva, ka nesedz pat savas pamatdarbības izmaksas, pirmais īpašnieks būtu atbildīgs par visām slēgšanas izmaksām, bet jaunais – nebūtu. Tad valsts iejaukšanās būtu jāinterpretē kā priekšrocība tikai pirmajam īpašniekam.
- (106) Otrajā sistēmā jaunajam operatoram jebkurā gadījumā ir jāmaksā par summām, ko tam uzliktu saskaņā ar periodisku saistību mehānismu nākotnē. No vienas puses, pirmais operators nevar izvairīties no šīm saistībām, jo juridiskais pienākums tās maksāt rodas tikai pēc stacijas faktiskas darbības. Tāpēc jaunais operators nevar uzlikt maksājumus par nākotnes saistībām pirmajam operatoram par tirgus cenām, ja vien tas nesaņem pienācīgu kompensāciju. Tāpēc operatori šajā sistēmā vienmēr paliek atbildīgi par savu slēgšanas izmaksu daļu, neskatoties uz elektrostacijas ekonomisko stāvokli.
- (107) Apvienotās Karalistes kodoldrošības saistību apstrādes metode nav neviena no divām atsauces sistēmām, lai īstenotu (101). un (102). apsvērumā raksturoto principu, ka maksā piesārņotājs, jo saskaņā ar iepriekšminēto tas principu, ka nepilnīgi īsteno "piesārņotājs maksā" principu. Tomēr, lai novērtētu pasākumu, jāatsaucas uz vienu attiecīgu kritēriju, citādi nebūtu iespējams novērtēt, kādā apmērā princips, ka maksā piesārņotājs, nav ticis īstenots.
- (108) Pasākuma juridiskās analīzes pašreizējā posmā Komisija nevar izlemt, vai Kopienas tiesību akti ļauj piemērot vienu no divām iepriekšminētajām metodēm "piesārņotājs maksā" principa ietekmes analīzes kontekstā saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. Komisija uzskata, ka jebkurā gadījumā šis jautājums nav jāizlemj, jo, kā izklāstīts tālāk, divas metodes nonāk pie viena secinājuma attiecībā uz BNFL un NDA, t. i., ka pasākums nav valsts atbalsts BNFL un ir valsts atbalsts NDA, ko var uzskatīt par savietojamu ar kopējo tirgu.

⁽¹¹⁾ Tomēr jāatzīmē, ka daudzās dalībvalstīs ar kodolrūpniecību staciju secīgu īpašnieku jautājums ir teorētisks, jo visas stacijas vienmēr piederējušas vienam operatoram.

⁽¹²⁾ Šai sakarā ekonomiski efektīva elektrostacija ir tāda, kas dod tik daudz ieņēmumu, lai segtu visas tās izmaksas, tai skaitā visas slēgšanas izmaksas.

7.3. **Atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē – atbalsta neesamība BNFL**

- (109) Komisija analizēja, vai pasākums iekļauj priekšrocības BNFL, ņemot vērā (101) un (102) apsvērumā raksturotās abas atsauču sistēmas. Saskaņā ar iepriekšminēto abas analīzes vēlas pārliecināties, ka konsekventi principam, ka maksā piesārņotājs, BNFL ir aptvēris daļu kodoldrošības saistību, kas ir uz to attiecināmas tikai ar paša līdzekļiem un jo īpaši ne ar valsts atbalstu.
- (110) Veicot šīs abas analīzes, Komisija ņēma vērā aplūkojamo aktīvu īpašumtiesību vēsturi, kā arī valsts iejaukšanās vēsturi par tiem, kas ir apkopota tālāk.
- (111) *Magnox* elektrostacijas sākotnēji piederēja diviem valsts uzņēmumiem, kas tās izmantoja un kuriem piederēja arī citas elektrostacijas Apvienotajā Karalistē. Tad Lielbritānijas kodolenerģētikas nozari pārstrukturēja vairākos posmos.
- (112) Pirmajā posmā *Magnox* stacijas atdalīja no stacijām, kas nav *Magnox* stacijas. Iepriekšējās tika apvienotas vienā valstij piederošā uzņēmumā *Magnox Electric*. Izveidojās parāds, kas atbilst nodoto staciju uzskaites vērtībai. Uzņēmumiem, kuriem tagad pieder tikai stacijas, kas nav *Magnox* stacijas, (še turpmāk – operatori, kas nav *Magnox* operatori), arī bija šis parāds attiecībā uz *Magnox Electric*. Vēlāk parāds bija asignējums, lai segtu pilnīgi visas *Magnox* staciju kodoldrošības saistības.
- (113) Otrajā posmā AK valdība iegādājās parādu no *Magnox Electric* un aizvietoja to ar garantiju segt kodoldrošības saistību starpību, kam ir tāda paša vērtība kā parādam un kas ir indeksēta ar tām pašām likmēm. Jāatzīmē, ka šis posms nemainīja *Magnox Electric* stāvokli, jo tas varēja saņemt šo naudu tikai pirmā posma rezultātā. No otras puses, valsts ar šo posmu samazināja to operatoru parādu slogu, kas nav *Magnox* operatori.
- (114) Trešajā posmā BNFL par simbolisku cenu – vienu mārciņu – no valdības iegādājās *Magnox Electric*. Tolaik iepriekšminēto valdības saistību aizvietoja cita – fiksēta ar tikko noteiktu elektrostaciju negatīvu neto uzskaites vērtību: GBP 3,7 miljardi. Jāatzīmē, ka salīdzinājumā ar to, ko Komisija uzskatīja procedūras uzsākšanas laikā, šai saistībai nav nekāda sakara ar atbalsta vēstuli, ko Komisija apstiprināja saskaņā ar Valsts atbalsta lietu Nr. 34/90. ⁽¹³⁾
- (115) Pasākums ir ceturtais un pēdējais pārstrukturēšanas posms. BNFL nodod elektrostacijas NDA kopā ar visiem tām piesaistītiem finanšu aktīviem, tai skaitā iepriekšminēto saistību (še turpmāk – *Magnox Undertaking*).
- (116) *Calder Hall* un *Chapelcross Magnox* stacijas iepriekšminētajā procesā ir izņēmums. Tās BNFL pārvaldībā atradās kopš 1971. gada, kad BNFL izveidoja un tam nodeva šīs stacijas. Tajā pašā laikā BNFL uzņēmās īpašumtiesības un atbildību pār *Springfields* staciju.
- (117) Citi aktīvi, kas ir nodoti NDA, un jo īpaši *THORP* un *SMP*, piederēja BNFL no to darbību sākuma līdz nodošanai NDA.

7.3.1. *Analīze saskaņā ar pirmo atsauces sistēmu (slēgšanas izmaksas kā investīciju izmaksas)*

- (118) Saskaņā ar šo analīzi, kas paskaidrota (109) apsvērumā, ja iekārta maina īpašumtiesības, pircējs nevar uzņemties atbildību par kodoldrošības saistībām lielākā apmērā, nekā tas būtu gatavs iegādāties no pārdevēja. Tas nozīmē, ka šajā atsauces sistēmā, kur aktīviem ir negatīva uzskaites vērtība, kas ietilpst kodoldrošības slēgšanas saistībās, slogs gulstas uz pārdevēju un, ja pircējs piekrīt uzņemties atbildību par saistībām, tas var saņemt maksājumu par šīm saistībām kā negatīvu cenu.

- (119) Tāpēc šajā atsauces sistēmā, kad BNFL iegādājās stacijas no *Magnox Electric*, tas arī varēja saņemt *Magnox Undertaking* vērtību kā negatīvu cenu par to negatīvo uzskaites vērtību. Tāpēc *Magnox Undertaking* nevar uzskatīt par BNFL sniegtu priekšrocību un varētu tieši iekļaut uzņēmuma bilancē kā tam piederošus aktīvus. Tādēļ to var uzskatīt par BNFL devumu kodoldrošības saistību ieviešanā, par kurām tas ir uzņēmies pilnu atbildību.

- (120) To pašu pamatojumu jāizmanto aktīvu nodošanai no BNFL NDA. Tā kā NDA pārņem visas saistības saskaņā ar šo atsauces sistēmu, BNFL tajā pašā laikā ir jānodrošina NDA ar pozitīviem aktīviem, kuru kopējā vērtība ir vienāda ar nodotajām saistībām. Ja tā nenotiek, starpība veidotu atbalstu BNFL .

⁽¹³⁾ Komisijas Lēmums valsts atbalsta lietā Nr. 34/90. Vēstule SG(90)D/2049.

(121) Tālāk redzamā tabula, ko iesniedza Apvienotā Karaliste, atjaunina BNFL nodoto NDA saistību un aktīvu vērtību, ko iesniedza pirms procedūras uzsākšanas. Vērtīgākais saskaņā ar iepriekšminēto ir tas, ka *Magnox Undertaking* pilnu vērtību var uzskatīt par BNFL devumu, jo BNFL varēja iegūt šo vērtību pats kā maksājumu tajā laikā, kad iegādājās stacijas.

3. tabula

2005. gada nododamo aktīvu un saistību novērtējums no BNFL NDA, uzrādot BNFL ieguldījumu tā kodoldrošības saistībās. 2005. gada marta cenas, kas diskontētas par 5,4 % no nomināla, veido GBP miljardu.

Kopējas ekonomiskās kodoldrošības saistības	-15,1
Sellafield darbību naudas plūsma (THORP & SMP)	2,6
Springfields nākotnes naudas plūsmas	0,2
Magnox nākotnes naudas plūsmas	0,2
Magnox Undertaking	8,3
Kodoldrošības saistību investīciju portfelis	4,0
Citi patērētāju ieguldījumi, kas nav iekļauti iepriekš	0,3
Naudas un likvidi aktīvi	0,7
Kopā	1,1

(122) Tabula ir balstīta uz BNFL pārskatiem. Šiem pārskatiem ir veikts audits. Neatkarīgi no tā, ka *Magnox Undertaking* pieauga vērtība indeksēšanas dēļ, nozīmīgākās izmaiņas, salīdzinot ar uzsākšanas procedūrā ietvertajiem skaitļiem, ir tādas, ka BNFL nodos vairāk finanšu aktīvu NDA.

(123) Komisija ņem vērā, ka nākotnes ieņēmumu novērtējumi no Sellafield stacijas var būt apstrīdami. Greenpeace iesniegumā iekļāva ziņojumu, ar ko apšaubā investīciju piemērotību šajos aktīvos un jo īpaši attiecībā uz SMP.

(124) Tomēr Komisija atzīmē, ka THORP nākotnes naudas plūsma galvenokārt ir balstīta uz jau noslēgtiem līgumiem, kas tiks izpildīti atlikušajā stacijas darbībā. Tāpēc maz ticams, ka THORP nākotnes naudas plūsmas novērtējumi būtu lielā mērā kļūdaini. Tas patiešām varētu būt iespējams, kā to pamato Greenpeace, ka pārstrāde apkārtējai videi kodolatkritumu gala apsaimniekošanas jautājumā nebūs

vislabākais risinājums. Tomēr Komisija uzskata, ka šo lēmumu var pieņemt tikai attiecīgās valstis un tas nav būtiski Kopenas valsts atbalsta politikai.

(125) SMP ir atšķirīgs stāvoklis, jo SMP joprojām ir jānodod citiem uzņēmumiem lielākā daļa savu darbību. Komisija salīdzināja Apvienotās Karalistes iestāžu iesniegto vērtību ar BNFL ekonomiskā stāvokļa novērtējuma procedūrā iegūto Sellafield MOX stacijas vērtību. ⁽¹⁴⁾ Komisija konstatēja, ka AK iestāžu izmantotie skaitļi iekļaujas saprātīga gadījuma vidējā diapazonā, kas izriet no šī novērtējuma analīzes, ko veikuši neatkarīgi konsultanti. ⁽¹⁵⁾

(126) Komisija atzīmē Greenpeace komentāru, ka iepriekšminētā BNFL ekonomiskā stāvokļa novērtējums Sellafield MOX stacijai tika veikts pēc tam, kad lielākā daļa investīciju izmaksu SMP jau bija veiktas. Šis laikposms nozīmē to, ka, pieņemot lēmumu par stacijas darbības vai tās slēgšanas ekonomisko pamatotību, investīciju izmaksas netika ņemtas vērā. Komisija apzinās, ka šai sakarā novērtējuma pozitīvs rezultāts varēja radīt nepareizu priekšstatu, ka investīcijas SMP principā bija rentabls lēmums, ņemot vērā, ka rezultāts nozīmēja tikai to, ka, tā kā ieguldījumi jau bija veikti, bija loģiskāk to izmantot, nolūkā zaudēt pēc iespējas mazāk naudas. Tomēr Komisija atzīmē, ka šis dalījums ietekmē tikai novērtējuma laikposma izvēles pamatotību, bet ne nākotnes naudas plūsmas aprēķina pamatotību novērtējumā.

(127) *Magnox* stacijām novērtētajā nākotnes naudas plūsmā tiek ņemtas vērā pēdējās elektroenerģijas cenas Lielbritānijā. Elektroenerģijas cenas Lielbritānijā īpaši augstas bija 2005. gada beigās. Nav skaidrs, vai tās tādas paliks ilgstoši. Tomēr tiek minēti daži augsto elektroenerģijas cenu iemesli,

⁽¹⁴⁾ Sk. <http://www.defra.gov.uk/environment/consult/mox/> visus ziņojumus, kas iesniegti šajā publiskajā apspriedē.

⁽¹⁵⁾ Konsultantu izmantoto diskonta likmju un Komisijas atsauču likmju starpības dēļ Komisija varēja salīdzināt tikai saprātīgu lielumu pasūtījumu, bet ne tieši skaitļus.

piemēram, gāzes cenu kāpums un emisiju tirdzniecības ietekme, kas, iespējams, saglabāsies un pat varētu pieaugt emisiju tirdzniecības ietekmes gadījumā. Turklāt šis naudas plūsmas novērtējumam izmantotie skaitļi, kaut arī tajos ir ņemta vērā aizvien pieaugoša tendence, joprojām ir ļoti piesardzīgi salīdzinājumā ar šodien apstiprinātajām cenām. ⁽¹⁶⁾ Tāpēc Komisija uzskata, ka šis novērtējums ir pieņemams vairākiem gadiem, kuru laikā *Magnox* stacijas turpinās darboties.

- (128) *NDA* aprēķina un publicē tās kopējo kodoldrošības saistību novērtējumus. Šie novērtējumi ir augstāki par *BNFL* pārskatos lietotajiem. Tie nenoskaidro ekonomiskās saistības no saistībām, kas nav ekonomiskas, jo šāda nodalīšana, kas ir nozīmīga valsts atbalsta kontrolei, nav nozīmīga *NDA* darbībām. Tomēr saskaņā ar Apvienoto Karalisti *NDA* pēdējo kopēju saistību novērtējumu ⁽¹⁷⁾ sadalījums ekonomiskās un neekonomiskās saistībās tādā pašā proporcijā, ko izmantoja iepriekšminēto aprēķinu rezultātiem aprēķinātās kopējās ekonomiskās kodoldrošības saistībās, sasniedz GBP 18,2 miljardus 2005. gada marta cenās (salīdzinājumā ar GBP 15,1 miljardu no *BNFL* pārskatiem). Kopējais *BNFL* devums, kas izriet no tā paša iepriekšminētā aprēķina, kļūtu negatīvs par GBP 1,9 miljardu (pretēji pozitīvam GBP 1,1 miljardam). ⁽¹⁸⁾
- (129) Komisija apstiprina, ka kodoldrošības saistības ir grūti novērtēt, jo tās attiecas uz darbībām, kas notiks ilgu laiku nākotnē un saistībā ar kurām mums joprojām nav lielas pieredzes. Tas ir īpaši saistāms ar īpašu staciju, piemēram, tādu, kas nodotas *NDA*, slēgšanu. Ņemot vērā šīs neskaidrības, Komisija uzskata, ka var pieņemt neskaidrības par GBP 3,1 miljardiem no kopējiem apmēram 15 līdz 18 miljardiem GBP.
- (130) Ir saprotams, ka *BNFL* saistību novērtējums ir mazāks par *NDA*. Pavisam skaidrs, ka *BNFL* vēlas saņemt mazāk saistību savā bilanci. No otras puses, *NDA* vajadzētu būt konservatīvai, lai saņemtu pietiekami lielu finansējumu tās rīcībai, jo īpaši ierobežota budžeta periodā. Fakts, ka *NDA* ir jāsasniedz 2 % procenta punktu produktivitātes peļņu, drīzāk pievieno stimulu pašreizējiem, ne konservatīvajiem pirmajiem novērtējumiem.
- (131) AK valdība norāda, ka līdzīga, bet ievērojami lielāka pieredze ASV, norāda, ka slēgšanas izmaksas parasti pēc sākotnēja kāpuma samazinās pieaugošas pieredzes un tehnoloģisku jauninājumu rezultātā.
- (132) Pēdējo desmit gadu laikā Amerikas Savienoto Valstu valdība ir ieviesusi uz veiktspēju balstītus līgumus kodoliekārtu attīrīšanai. *NDA* pašlaik gatavojas īstenot šādu attīrīšanas pieeju. ASV uzkrātā pieredze rāda, ka piecos gados vai līdzīgā laikposmā ir iespējams mainīt tendenci saistību aprēķiniem arvien pieaugt un pat samazināt saistību aprēķinus, paātrinot darbu un samazinot izmaksas. Piemēram, ASV Valsts kases 2003. gada finanšu pārskatā norādīts, ka Enerģētikas departaments samazināja savas vides saistības par USD 26,3 miljardiem vai 12,5 % 2003. fiskālā gadā; tas ir otrais gads, kad samazinājās enerģētikas vides saistības. Saistību samazinājums 2003. gadā galvenokārt ir saistāms ar attīrīšanas programmas pārstrukturēšanu, lai pievērstos tās galvenajam uzdevumam un paātrinātu attīrīšanu. ⁽¹⁹⁾ Pēdējā Amerikas Savienoto Valstu valdības Atbildības biroja (*GAO*) pārskatā tika pārskatīts Enerģētikas departamenta kodoliekārtu attīrīšanas cenu samazinājuma mērķis. *GAO* pārskatā konstatēja, ka uz 2005. gada martu Enerģētikas departaments daudzos no 16 attīrīšanas darbību pasākumos ievēroja grafiku vai pat apsteidza to, bet atpalika no grafika tikai trijās nozīmīgās un dārgās darbībās. *GAO* pārskatā fiksēja, ka Enerģētikas departaments joprojām gaida nozīmīgu cenu samazinājumu no sākotnēja 50 miljardu USD mērķa. ⁽²⁰⁾
- (133) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka tā var pamatoti uzskatīt, ka, iespējams, *BNFL* novērtējums no diviem novērtējumiem varētu būt tuvāks faktiskajai situācijai.
- (134) Tāpēc Komisija secina, ka pasākums nekādā veidā nav valsts atbalsts *BNFL* šajā atsaucēs sistēmā.

7.3.2. Analīze saskaņā ar otro atsaucēs sistēmu (piesārņojuma izmaksas kā ekspluatācijas izmaksas)

- (135) Lai aprēķinātu *BNFL* devumu saskaņā ar šo atsaucēs sistēmu, pirmajā posmā atbilstoši sadala kodoldrošības saistības secīgajiem aktīvu īpašniekiem, turklāt tādā veidā, lai tās atbilstu maksai, ko hipotētisks slēgšanas operators maksātu katram no tiem. Iespējams, šādas maksas raksturojums būtu cieši saistīts ar aktīvu ieņēmumiem.

- (136) Attiecībā uz *Magnox* stacijām Komisija uzskata, ka saistības būtu jāsadala, pamatojoties uz periodu, no kura šo elektrostaciju produkcija ir kļuvusi stabila.

⁽¹⁶⁾ Šie elektroenerģijas cenu aprēķini ir no GBP 28 MWh līdz GBP 31 MWh). Kā atsaucē, 2006. gada aprīļa pamatslodzes cena ir GBP 54,48 MWh un gada 2007. gada pamatslodzes cena (kas aprēķinātas kā vidējās vasaras un ziemas cenas) ir GBP 53,75/MWh (Avots: Apvienotās Karalistes iestādes, atsaucoties uz 2006. gada 8. februāra *Platts European Power Daily*).

⁽¹⁷⁾ Šis aprēķins ir minēts kā Dzīves cikla 2. pamatlīnija.

⁽¹⁸⁾ Noapaļošanas dēļ summas var atbilst neprecīzi.

⁽¹⁹⁾ Sk. Amerikas Savienoto Valstu valdības 2003. gada finanšu pārskatu, 11. lpp. <http://fms.treas.gov/fr/03frusg.html>.

⁽²⁰⁾ *GAO* pārskats priekšsēdētājam un Senāta mazākuma pārstāvim, Enerģētikas un ūdens attīstības apakškomitejai, Asignējumu komitejai, Pārstāvju palātai *Kodolatkritumi*, 2005. jūlijs.

- (137) *Springfields* gadījumā sadalījums ir nošķirams starp saistībām, kas saistītas ar *Magnox* izlietotās degvielas atkārtotu pārstrādi, un saistībām, kas saistītas ar *AGR* izlietotās degvielas atkārtotu pārstrādi, un citām saistībām. *Magnox* saistības ir sadalītas, izmantojot to pašu modeli, ko iepriekšminētajām *Magnox* stacijām, tā kā kodolatkritumu ražošana ir tieši saistīta ar stacijas elektroenerģijas produkciju. *AGR* saistības ir sadalītas *BNFL* saskaņā ar tā pasākumiem ar *BE*, ar ko *BE* saglabāja atbildību pār šīm saistībām līdz 1995. gadam. To pašu metodi izmantoja *Sellafield* stacijas *Magnox* saistītām saistībām. ⁽²¹⁾
- (138) Citas saistības (saistības, kas nav ne *Magnox*, ne *AGR* saistības) *Springfields* stacijā ir sadalītas, pamatojoties uz laika periodiem. Tā pati laika periodu metode tika izmantota arī *Drigg* un *Capenhurst* stacijām.
- (139) *Sellafield* objekta *THROP* un *SMP* stacijām ir nedaudz atšķirīga situācija. Šos aktīvus veidoja *BNFL*. *THORP* sākumā ekspluatēja *BNFL*, bet tad to turpināja darīt *NDA*. *SMP* ekspluatāciju ekskluzīvi vai gandrīz ekskluzīvi veiks *NDA*. Tāpēc saistību sadalīšana, pamatojoties uz laika periodiem, nozīmīgu šo saistību daļu attiecinātu *NDA*.
- (140) Tomēr atšķirībā no elektrostacijām vai degvielas piegādes stacijām nav paredzēts nodrošināt šiem aktīviem pārdošanu uzņēmējdarbības plānu. Tos principā pārvalda komerciāli tādā veidā, lai gūtu maksimālu peļņu jau no darbības paša sākuma. Šai sakarā pirmie noslēgtie līgumi ir zināmi kā "pamatslodzes" līgumi. Ja vien iespējams, operatori tiecas atgūt visas slēgšanas izmaksas no peļņas, kas gūta, īstenojot šos līgumus. Parasti minētais vērojams *THROP* un *SMP* gadījumā. Šādos gadījumos Komisija uzskata, ka pat šajā atsauces sistēmā visas saistības vajadzētu piešķirt pirmajam īpašniekam, jo, domājams, ka rūpīgs regulators sakārtos maksājumus tā, lai atmaksātu visas slēgšanas izmaksas, uzliekot lielāko daļu, ja ne visu no tām, pamatslodzes līgumiem, kas noslēgti ar šo īpašnieku.
- (141) Komisija atzīmē, ka *Greenpeace* komentāri norāda uz to, ka ir lielā mērā ticams, ka *THROP* un *SMP* uzņēmējdarbības izredzes nav tik labas, kā sākotnēji bija paredzēts. Tomēr Komisija uzskata, ka tāpēc nevajadzētu mainīt saistību sadales metodi, jo, pat ja staciju starptautiskā darbība ir mazinājusies, vispārējs to ieņēmumu ieguves raksturojums (t. i., lielākā daļa peļņas tiek gūta sākumā) paliek nemainīgs.
- (142) Tādējādi Komisija ir piešķirusi visas *THROP* un *SMP* staciju kodoldrošības saistības *BNFL*.
- (143) Otrajā skaitļošanas posmā aprēķina *BNFL* ieguldījumu vērtību šajās saistībās.
- (144) Pirmkārt, šim ieguldījumam ir jāņem vērā saistības, no kurām *BNFL* jau ir atbrīvojies. Patiesām, vairākas stacijas, tai skaitā jo īpaši dažas *Magnox* stacijas, jau ir beigušas darbību, un slēgšana ir sākusies. Lai ievērotu šīs saistības, *BNFL* ir iztērējis 5,1 miljardu GBP. *BNFL*, maksājot par saistību ievērošanu, nepārbaudīja, vai saistības, no kurām atbrīvojās, bija uz to "attiecināmas" saskaņā ar pašreizējo atsauces sistēmu. Tomēr visu šo ieguldījumu var iekļaut aprēķinā, jo, ja atbrīvotās saistības var attiecināt uz *BNFL*, tās var tieši iekļaut aprēķinā, vai ja tās nevar attiecināt uz to, tādā gadījumā *BNFL* samaksāja par vairāk saistībām nekā tam bija un saņēma par to kompensāciju.
- (145) Otrkārt, ieguldījumam ir arī jāņem vērā finanšu aktīvi, ko *BNFL* nodrošinās *NDA*. No aktīvu vērtības, kas tiks nodoti *NDA*, ir jāatņem vērtība, ko *BNFL* saņēma laikā, kad iegādājās *Magnox* stacijas, jo *BNFL* ieguldījumu veido tikai aktīvu vērtības kāpums.
- (146) Visbeidzot lai ievērotu iepriekšminēto lēmumu un attiecinātu visas šo staciju saistības *BNFL*, nākotnes naudas plūsma attiecībā uz *SMP* un *THORP*, ko saņems *NDA* *BNFL* vietā, arī jāuzskata par *BNFL* ieguldījumu.
- (147) Tālāk attēlotajā tabulā ir apkopoti aprēķina rezultāti, ņemot vērā šo atsauces sistēmu.

4. tabula

BNFL ieguldījuma novērtējums tā piešķirtajai saistību daļai. 2005. gada cenas, kas diskontētas par 5,4 % no nomināla, ir GBP miljards.

BNFL piešķirtās saistības, kas nav ne <i>THORP</i> , ne <i>SMP</i> saistības	a		-8,0
<i>THORP</i> un <i>SMP</i> saistības, kas piešķirtas <i>BNFL</i>	b		-1,4
<i>BNFL</i> finansējamās saistības kopā	c	a+b	-9,4
<i>NDA</i> nodrošināmie līdzekļi			
<i>Magnox Undertaking</i>	d		8,3
<i>NLIP</i>	e		4
<i>THORP</i> un <i>SMP</i> nākotnes naudas plūsmas	f		2,6
Citi aktīvi	g		0,7
Visu līdzekļu kopējā vērtība	h	d+e+f+g	15,6
<i>BNFL</i> nodrošinātie līdzekļi saskaņā ar <i>Magnox</i> darījumu			
<i>Magnox Undertaking</i>	i		-5,3
Citi līdzekļi	j		-4,0
Atņemt kopējos līdzekļus, ko nodrošināja <i>BNFL</i>	k	I+j	-9,4

- (143) Otrajā skaitļošanas posmā aprēķina *BNFL* ieguldījumu vērtību šajās saistībās.

⁽²¹⁾ Izņemot *THORP* un *SMP*, kas ir analizēti atsevišķi.

Neto līdzekļu vērtība	l	h-k	6,2
Saistības, no kurām BNFL atbrīvojās	m		5,1
Līdzekļi, kas nodrošināti saistībām	n	l+m	11,4
BNFL pārvaldes rezultāts	o	n-c	2

(148) Apvienotās Karalistes iestādes iesniedza iepriekš redzamo tabulu. Tā ir balstīta uz BNFL pārskatu skaitļiem (saskaņā ar 3. tabulu).

(149) Šajā gadījumā ir arī ņemti vērā (127) līdz (137) apsvērumā izvirzītie apsvērumi.

(150) Tāpēc Komisija secina, ka pasākums neiekļauj nekāda veida atbalstu BNFL šajā atsauces sistēmā.

7.4. Atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē – atbalsts NDA

(151) Abus iepriekšminētos aprēķinus varēja arī piemērot, lai noteiktu, vai un kādā apmērā pasākuma nodrošina priekšrocības NDA.

(152) Tomēr Komisija uzskata, ka šajā gadījumā aprēķins nav nepieciešams. Patiešām, pasākums paredz neierobežotu garantiju, ka valsts segs visus NDA izdevumus, ja vien iestādes ieņēmumi no komercdarbībām vai tai nodotie finanšu aktīvi nevar segt šos izdevumus. Tāpat arī šī garantija netika ierobežota ne jomas, ne laika ziņā. Tā neizslēdz izmaksas, kas ir saistītas ar konkurējošām darbībām, jo īpaši, ja šīs darbības var radīt papildu saistības un par neierobežotu summu.

(153) Komisija uzskata, ka šī neierobežotā garantija pati par sevi ir priekšrocība, ko valsts ir piešķirusi NDA.

(154) Tā kā šo garantiju finansē no valsts resursiem un tā kā tā ir īpaši paredzēta NDA, un tā kā NDA saglabās dažas komercdarbības tirgos, kur notiek tirdzniecība starp dalībvalstīm, Komisija secina, ka pasākums ir valsts atbalsts NDA EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

(155) Komisija atzīmē, ka Apvienotā Karaliste neapstrīd to, ka pasākums veido valsts atbalstu NDA.

7.5. Atbalsta NDA saskaņā ar EK Līgumu atbilstības novērtējums

(156) EK Līguma 87. panta 1. punktā ir noteikts vispārējs princips par valsts atbalsta aizliegumu Kopienas ietvaros.

(157) EK Līguma 87. panta 2. punkts un 87. panta 3. punkts nosaka izņēmumus sakarā ar 87. panta 1. punktā noteiktajam vispārējam neatbilstības principam.

(158) EK Līguma 87. panta 2. punktā norādītie izņēmumi šajā gadījumā nav piemērojami, jo atbalsta pasākumiem nav sociāls raksturs un tie netiek sniegti atsevišķiem patērētājiem, tie nav paredzēti dabas stihiju vai ārkārtēju gadījumu izraisītu postījumu novēršanai un netiek piešķirti noteiktiem Vācijas Federatīvās Republikas ekonomiskajiem rajoniem, kurus ir ietekmējusi šīs valsts sadalīšana.

(159) Vēl citi izņēmumi ir minēti EK Līguma 87. panta 3. punktā. Dokumenta 87. panta 3. punkta a), b) un d) apakšpunktā noteiktie izņēmumi šajā gadījumā nav piemērojami, jo atbalsts neveicina ekonomikas attīstību rajonos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai ir kritiski zems nodarbinātības līmenis, atbalsts neveicina svarīga projekta izpildi Eiropas kopējās interesēs un nenovērš nopietnu traucējumu dalībvalsts ekonomikā, un tas neveicina arī kultūras un vēstures mantojuma saglabāšanu.

(160) Tādēļ piemērojams ir vienīgi EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētais izņēmums. EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts paredz valsts atbalsta atļaušanu, kad tas tiek sniegts noteiktu ekonomikas sektoru attīstībai, ja šāds atbalsts nelabvēlīgi neietekmē tirdzniecības apstākļus tādā mērā, ka cieš kopējās intereses.

(161) Komisija 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta tekstu parasti interpretē šādi: pasākums var tikt uzskatīts par savietojamu ar Līgumu, ja tā pozitīvais ieguldījums noteiktu Kopienas mērķu sasniegšanā pārsniedz negatīvo ietekmi uz konkurenci iekšējā tirgū.

(162) 7.1. iedaļā ir sīkāk izklāstīta pasākuma atbilstība Euratom Līguma mērķiem. Komisija atbalsta NDA izveidi un uzskata to par lielisku pasākumu, lai efektīvi pārvaldītu kodol drošības saistības, kas izriet no agrākiem laikiem, kad vides politikas jomās vēl nebija sasniegti mūsdienu standarti. Komisija uzskata, ka NDA noteikti sekmēs to, lai atomelektrostaciju slēgšana tiktu īstenota pēc iespējas labāk. Tādējādi tas skaidri sekmēs Kopienas kodolenerģijas politikas īstenošanu, kas ir minēta Euratom Līgumā. Tāpēc Komisijas uzskata, ka pasākuma pozitīvais ieguldījums ir ļoti nozīmīgs un labi pamatots.

(163) Ja NDA būtu noteikti pēc iespējas ātrāk jāpārtrauc to aktīvu komerciāla izmantošana, par kuriem tā ir atbildīga, domājams, ka tādējādi pasākums lielā mērā negatīvi neietekmētu konkurenci. Tomēr Apvienotā Karaliste neizdarīja šo izvēli un ar konkrētiem nosacījumiem ļāva NDA turpināt izmantot aktīvus komerciālā veidā. Komisija var

tikai atzīmēt, ka tādējādi Apvienotā Karaliste pieļāva, ka NDA darbības ietekmē iekšējo tirgu. Tāpēc, lai novērtētu pasākumu, ir jāanalizē šīs ietekmes apmērs.

(164) Kopiena uzskata, ka NDA aktīvu, kas balstās uz valsts atbalstu, izmantošanas turpinājums komerciālā veidā konkurenci ietekmēs līdzīgi, kā to ietekmētu uzņēmuma darbību turpināšana, saņemot restrukturizācijas atbalstu. Šai sakarā līdzība ar BE restrukturizācijas gadījumu⁽²²⁾ ir pārsteidzoša. Ņemot vērā šīs līdzības, Komisija uzskata, ka vispiemērotākais veids, kā novērtēt pasākuma ietekmi uz konkurenci un noteikt ierobežojumus, kādos to var atzīt par savietojamu ar kopējo tirgu, būtu izmantot Kopienas pamatnostādņu par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanu un pārstrukturēšanu⁽²³⁾ pamatojumu un jo īpaši ir jāatrod proporcionāli kompensējoši pasākumi, lai vajadzības gadījumā mazinātu atbalsta ietekmi.

(165) Pirms visu aktīvu konkurences stāvokļa detalizētas analīzes sākšanas Komisijai ir divas vispārīgas piezīmes par pasākuma ietekmi uz konkurenci.

(166) Pirmā piezīme ir šāda: NDA statūti mazina pasākuma ietekmi uz konkurenci pat attiecībā uz tiem aktīviem, kas joprojām būs darbībā. Iespējams, uzņēmums ar komerciālu mērķi izmantotu atbalstu darbībai, lai samazinātu savas izmaksas un pārdotu par zemāku cenu. Salīdzinājumā NDA izmantos aktīvus tikai tad, ja darbība var nodrošināt pievienoto vērtību tās nozīmīgākajam pienākumam – staciju slēgšanai. Tāpēc NDA nav stimula izmantot atbalstu, lai sniegtu pakalpojumus zem tirgus cenas un nav arī intereses izmantot atbalstu savu izmaksu samazināšanai. Turklāt, kamēr NDA turpinās izmantot esošos aktīvus, netiks veikti ieguldījumi jaunos. Tāpēc NDA interesēs nebūs īstenot komerciālu politiku, lai iegūtu ietekmi un tirgus daļu.

(167) NDA nedz investēs jaunos aktīvos, nedz arī uzsāks jaunas darbības. Tās radīto naudas plūsmu no noteiktu aktīvu izmantošanas turpinājuma lietas, vienīgi lai nodrošinātu vairāk līdzekļu kodoldrošības saistību izpildei. NDA darbības plāns strikti izolēs visus NDA ieņēmumus, neļaujot tos izmantot citiem mērķiem.

(168) Principā visiem atomelektrostaciju operatoriem ir jāsedz to atbilstošo kodoldrošību saistību daļu saskaņā ar "piesārņotājs maksā" principu. Šim mērķim AK sāka pieprasīt NDA un atomelektrostaciju iekārtas licences ņēmēju uzņēmumiem veikt visas pūles, lai ar savām cenām tie atgūtu saistību daļu, kas ir attiecināma uz NDA. Ja šo mērķi nevarētu sasniegt, AK ziņos Komisijai un darīs tai zināmus iemeslus, kāpēc to nevarēja sasniegt.

(169) Otrā piezīme ir tāda, ka konkurences sistēma, ko Apvienotā Karaliste izveido, nozīmējot *SLU*, pēc savas būtības ļoti pozitīvi ietekmē konkurenci iekšējā tirgū. Tā radīs īsta tirgus pamatu dažu kodolobjektu darbībai Apvienotajā Karalistē un, kas ir vēl nozīmīgāk, – arī to slēgšanai. Komisija uzskata, ka šī tirgus attīstība ir lieliska iespēja Kopienas ekonomikai kopumā. Tas ļaus izplatīt tehnoloģisko kompetenci visā Kopienas nozarē. Tāpēc pasākumam ir nozīmīga pozitīva ārējā ietekme, kas būs jo īpaši nozīmīga, ņemot vērā milzīgos atomenerģijas ražošanas pamatlīdzekļus, kas Savienībā būs jānoraksta turpmākajās desmitgādēs.

(170) Komisija arī analizēja konkurences stāvokli attiecībā uz visiem aktīviem, kurus NDA turpinās komerciāli izmantot.

7.5.1. Magnox elektrostacijas

(171) *Magnox* elektrostacijas darbojas konkurentu ļoti piebļīvētājā Lielbritānijas elektroenerģijas tirgū.

(172) Komisija atzīmē Apvienotās Karalistes mikroekonomiskos argumentus, ka pasākums, pat ja tas samazināja staciju ĪPRAP, neietekmētu laikposmu, kurā konkurenti izmanto savas stacijas, un cenu, par kādu tie pārdod elektroenerģiju.

(173) Komisijai šai sakarā ir iebildumi. Šie argumenti tiešām var būt pamatoti vienā, galvenokārt īstermiņa, ideālā tirgū ar lielisku informāciju, dodot priekšroku kooperatīvajam tirgum. Tomēr pašreizējais Lielbritānijas elektroenerģijas tirgus nav šāds tirgus. Tas galvenokārt ir balstīts uz divpusējiem līgumiem, ar vairākiem standartizētiem termiņdarījumu līgumu tirgiem. Turklāt būtībā tirgus ir sadalīts starp vairumtirdzniecību un tiešu piegādi uzņēmumiem, otrais segments acīmredzami ir komerciāli vērtīgāks. Neietekmējot faktisko elektroenerģijas daudzumu, ko pārdod viens no NDA konkurentiem, pasākums var piespiest to daļēji pārslēgties uz mazāk pievilcīgo tirgus daļu, kas ietekmētu tā rezultātus.

(174) Tāpēc Komisija uzskata, ka pasākums izkropļo vai draud izkropļot konkurenci šai tirgū, kas ir jāmazina.

(175) Ideāls veids, kā mazināt atbalsta negatīvo ietekmi tirgū, būtu pārtraukt elektrostaciju darbību.

(176) Tomēr Komisija saprot, ka šo elektrostaciju tūlītēja slēgšana varētu negatīvi ietekmēt slēgšanas operāciju efektivitāti un drošību. Tā kā *Sellafield* stacija nevarētu uzsākt vairāku elektrostaciju atkritumu atkārtotu pārstrādi tik īsā laik-

⁽²²⁾ Sk. 9. atsauci.

⁽²³⁾ Sk. 8. atsauci.

- posmā, netiktu nodrošinātas pagaidu glabātuves. Tas sarežģītu slēgšanas darbus, palielinot izmaksas un iespējamās drošības draudus. Tas varētu arī apdraudēt elektroenerģijas piedāvājuma drošību jau tā saspringtajā Lielbritānijas tirgū. Komisija uzskata, ka staciju tūlītējas slēgšanas prasība nav proporcionāls pasākums konkurences bažu mazināšanai.
- (177) Komisija atzīmē, ka, lai arī stacijas netiks nekavējoties slēgtas, Apvienotajai Karalistei jau ir programma, lai slēgtu tās visas salīdzinoši īsā laikposmā; ir paredzams, ka pēdējo staciju slēgs 2010. gadā. Tas norāda uz to, ka jebkāda pasākuma ietekme uz konkurentiem samazinātos un drīz vien beigtos. Jo īpaši periods no šī lēmuma un pēdējās slēgšanas ir vienlīdz svarīgs kā laiks, kas ir nepieciešams jaunam ienācējam tirgū, lai izstrādātu jaunu elektroenerģijas projektu līdz slēgšanai. NDA nesāks arī ražot elektroenerģiju, tāpat arī neveidos nekādus jaunus aktīvus.
- (178) Lai vienlaicīgi mazinātu pasākuma ietekmi uz tirgu, Komisija pārbaudīja, vai nevar pieprasīt pasākumus no NDA, kas būtu līdzvērtīgi tiem, kurus pieprasīja no BE valsts atbalsta gadījumā tā pārstrukturēšanai. ⁽²⁴⁾ Bija trīs šādi kompensējoši pasākumi.
- (179) Pirmais kompensējošais pasākums ietvēra prasību nodalīt BE atomenerģijas ražotnes un citas ražotnes no tirdzniecības uzņēmumiem. Šajā gadījumā NDA nav nozīmīgu citas enerģijas ražotņu. Tāpēc Komisija uzskata, ka šāds kompensējošs pasākums nebūtu nozīmīgs šim gadījumam.
- (180) Otrais kompensējošais pasākums neļāva BE sešus gadus kāpināt jaudu. Šai gadījumā praksē NDA ne tikai nekāpinās savu elektroenerģijas ražošanas jaudu, bet arī pakāpeniski sadalīs to četros gados. Tāpēc šī pasākuma mērķi ir jau sasniegti, NDA darbojoties ierastā veidā.
- (181) Ar trešo kompensējošo pasākumu BE aizliedz pārdot elektroenerģiju tiešās pārdošanas uzņēmumu segmentam par cenām, kas zemākas par tirgus cenām.
- (182) Komisija uzskata, ka līdzīgs pasākums ir nepieciešams NDA gadījumā. Apvienotā Karaliste ir apņēmusies to īstenot.
- (183) Praktiski tiks piemēroti tāda paša veida ierobežojumi kā tie, kurus apstiprināja BE ārkārtējos tirgus apstākļos. Komisija uzskata, ka šādi ārkārtēji ierobežojumi ir nepieciešami, lai neapdraudētu pasākuma mērķi. Komisijas lēmuma uzraudzības pieredze BE gadījumā rāda, ka ierobežojumi neradīs problēmas.
- (184) Šajā gadījumā, tāpat kā BE gadījumā, ārkārtējus tirgus apstākļus definēs, izmantojot konkrētus un darbības testus.
- (185) Tomēr testi būs mazāk aprūtināti kā BE gadījumā. Komisija uzskata, ka tas ir pamatoti un samērīgi, jo NDA tirgus daļa ir daudz mazāka nekā BE un tāpēc pasākuma ietekme uz elektroenerģijas tirgu ir mazāka.
- (186) Apvienotās Karalistes varas iestādes piedāvāja īstenot pasākumu saskaņā ar noteikumiem, kas definēti (187) līdz (190) apsvērumā.
- (187) Normālos tirgus apstākļos, kādos NDA vēlas noslēgt jaunus tirdzniecības līgumus ar gala lietotājiem, valsts sekretārs iecels neatkarīgu ekspertu, lai katru gadu ziņotu, ka šādi līgumi ir par cenām, kur enerģijas daļa ir noteikta par vai virs dominējošās vairumtirdzniecības tirgus cenas.
- (188) Ārkārtējos tirgus apstākļos NDA var pārdot jaunus līgumus, ja enerģijas daļa ir noteikta zem dominējošās vairumtirdzniecības tirgus cenas, bet tikai pēc tam, kad NDA auditori vai divi uzņēmumi, kas darbojas tās vārdā, ir secinājuši, ka viens no diviem tālāk redzamajiem testiem konkrētajiem tirgus apstākļiem ir ievērots.
- A tests: NDA vai uzņēmums, kas darbojas tās vārdā, piedāvā pārdot [...] (*) laika posmam [...] vismaz [...] ziemas sezonas tirdzniecībai un [...] vasaras sezonas tirdzniecībai par dominējošām vairumtirdzniecības tirgus cenām vairumtirdzniecības tirgū, un šī perioda beigās šādi piedāvājumi netiek pieņemti.
- B tests: ziņotā sezonālā tirdzniecība pirms pamatslodes elektroenerģijai Apvienotās Karalistes vairumtirdzniecības elektroenerģijas tirgū ir samazinājusies par mazāk kā [...] (bruto), kas caurmērā dod iepriekšējā [...].
- (189) Ja nodrošināta atbilstība vienam no minētajiem testiem, sākas ārkārtēju tirgus apstākļu periods. Tad NDA varētu pārdot jaunus līgumus par līdz pat [...] gala lietotāju līgumiem par cenām, kas ir zemākas par dominējošās vairumtirdzniecības tirgus cenām, pieņemot, ka šāda cenu veidošana ir komerciāla nepieciešamība šādos ārkārtējos tirgus apstākļos.
- (190) Ārkārtēju tirgus apstākļu periods nevar pārsniegt [...]. Lai sekotu nākamais ārkārtēju tirgus apstākļu periods, no jauna ir jānodrošina atbilstība A vai B testam.

⁽²⁴⁾ Sk. 9. atsauci.

(*) Komerccarbības noslēpums.

- (191) Komisija uzskata, ka šis mehānisms ir atbilstošs, lai īstenotu kompensējošu pasākumu. Tas ir balstīts uz pietiekami pārredzama un izpildāma kritērija, lai sekmētu lēmumu pieņemšanu drošā un efektīvā veidā. Tādējādi var ievērojami mazināt konkurences kropļošanu tirgū periodā līdz *Magnox* staciju slēgšanai.
- (192) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka no pasākuma izrietošā konkurenci kropļojošā ietekme, ko mazīna fakts, ka stacijas ātri slēgs, un arī izveidotais kompensējošais pasākums, ir lielāka par pasākuma pozitīvo devumu Euratom Līguma mērķu sasniegšanā.
- 7.5.2. THORP
- (193) Komisija uzskata, ka pasākuma ietekme attiecībā uz *NDA THORP* darbību turpināšanu ir ļoti ierobežota.
- (194) Vispirms *THORP* nozīmīga pārstrādes daļa ir *AGR* degviela. Šai sakarā šobrīd tam nav konkurentu. Tā kā *BE* pašlaik ir vienīgais patērētās *AGR* degvielas avots Eiropā, Komisija uzskata, ka ir skaidrs, ka neviens tirgus investors neapsvērtu ieguldījumu veikšanu jaunā *AGR* kodoldegvielas pārstrādes stacijā.
- (195) *Greenpeace* pamato, ka tieša uzglabāšana varētu būt alternatīva *AGR* degvielas pārstrādei un investoriem varētu būt pievilcīgāks risinājums.
- (196) Tomēr Komisija uzskata, ka, lai gan ieguldījumi tiešā glabāšanā varētu būt lētāki, to veikšana joprojām ir diezgan nesaistoša iespēja. Saskaņā ar Apvienotās Karalistes apgalvojumiem *BE* kā vienīgajam patērētās *AGR* degvielas avotam jau ir kalpošanas laika līgumi savas patērētās *AGR* degvielas apsaimniekošanai. Komisija vērsa uzmanību, ka, šķiet, pretēji *Greenpeace* apgalvojumam *BNFL* nebija saistību faktiski pārstrādāt tās radītos atkritumus. Tam bija tikai saistības apsaimniekot to. Saskaņā ar Komisijai pieejamo informāciju *BNFL* nebija nodoma to visu pārstrādāt.
- (197) Šie līgumi ir sākotnēju pasākumu uzņēmuma pārstrukturēšanas laikā atkārtotu sarunu rezultāts. Tāpēc *BE* jo īpaši interesē cenas, jo šādā sistēmā *BNFL* tāpat kā jebkurš privāts investors tirgus ekonomikā varēja piedāvāt cenas maksimuma izmaksu līmenī, atsakoties no daļas vai visām tā fiksētajām izmaksām (tomēr jāatzīmē, ka fiksētās GBP 1 400 000/tonnā, kuras minēja *Greenpeace* un paziņoja (57) apvērumā, nav precīzas, jo cenas šajos pasākumos ir atkarīgas no elektroenerģijas cenām saskaņā ar iepriekšminētajā Komisijas lēmumā par *BE* pārstrukturēšanu 7. tabulā raksturotajām).
- (198) Komisija uzskata, ka nav iespējams, ka konkurents, kuram būtu vai nu jāceļ jauna glabātuve ar nozīmīgām fiksētām izmaksām, vai bīstamu materiālu augstas transporta izmaksas varētu izteikt kādu konkurējošu piedāvājumu *BE* šādos apstākļos.
- (199) Tāpēc bažas par konkurenci ir ierobežotas līdz *THORP LWR* patērētās degvielas pārstrādei.
- (200) Attiecībā uz šīm darbībām Komisija uzskata, ka tieša uzglabāšana nav īsts pārstrādes konkurents. Mūsdienu ekonomiskajos apstākļos un tuvākajā nākotnē urāna tirgū atkritumu degvielas pārstrāde ir ievērojami dārgāka par tiešu uzglabāšanu.⁽²⁵⁾ Tāpēc pārstrādes izvēle tiešas uzglabāšanas vietā parasti ir to valstu valdībai izvēlēta politika, kur darbojas atomelektrostacijas. Šādas politikas izvēle, ko parasti īsteno ar tiesību aktiem vai regulām, neatstāj gandrīz nemaz, ja vispār atstāj, vietu operatoru konkurējošiem arbitražas darījumiem attiecībā uz divām iepriekš minētajām iespējām.
- (201) Tāpēc attiecībā uz degvielas pārstrādi, kas neattiecas uz *AGR, THORP* ir tikai viens konkurents Savienībā, proti, Francijas uzņēmums *Areva*.
- (202) Šai sakarā Komisija uzskata, ka, pieprasot *THORP* slēgšanu pirms laika, lai mazinātu pasākuma izraisītās konkurences bažas, iespējami rastos papildu konkurences jautājumi nevis to risinājumi. Tas nostiprinātu *Areva* monopolstāvokli, kas noteikti pastāvētu ilgu laika posmu, ņemot vērā tehnoloģiskas un finansiālas grūtības, ar ko sastaptos ienācēji šajā tirgū.
- (203) Komisija uzskata, ka, ņemot vērā iepriekšminēto, labākais veids, kā mazināt pasākuma ietekmi uz konkurenci, ir nodrošināt, ka *NDA* operāciju laikā neizmantos valdības resursus, lai sekmētu *THORP* neobjektīvu konkurenci ar *Areva*.
- (204) 7.3. iedaļā tika norādīts, ka *BNFL* bija atlicis pietiekami daudz naudas, lai samaksātu par *THORP* fiksētām slēgšanas izmaksām. Tāpēc Komisija uzskata, ka, lai nodrošinātu, ka *NDA* nevarētu piedāvāt konkurenci kropļojošas cenas, būtu tikai jāpieprasa, lai *NDA* jebkuram jaunam *THORP* līgumam nosaka cenu, iekļaujot visas izmaksas, tai skaitā visas papildu kodoldrošības saistības.
- (205) Apvienotā Karaliste apņēmas īstenot šo pilnīgo cenu noteikšanas mehānismu. To piemēros visiem jauniem līgumiem, kurus ar *NDA* noslēdza pēc pašreizējā lēmuma dienas. Šo ierobežojumu nepiemēros līgumiem, kurus noslēdza pirms Komisijas lēmuma pieņemšanas dienas, vai līgumiem, kuru Kodoliekārtu slēgšanas iestādes un Apvienotās Karalistes Tirdzniecības un rūpniecības departamenta apstiprinātie oficiālie piedāvājumi ir izsludināti klientiem un tiek apspriesti pirms šīs dienas, vai līgumiem, kurus pēc šīs dienas noslēdza saskaņā ar saistību vēstuli, kas stājās spēkā pirms šī datuma.

(25) Sk. *OECD/NEA*, "Kodolcikla ekonomika", 1994., kas patlaban ir viens no pilnīgākajiem pētījumiem par šo aspektu.

(206) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka no pasākuma izrietošā konkurences kropļošana, ko mazina kompensējošais pasākums, kas tiks pieņemts, ir lielāka par pasākuma pozitīvo devumu Euratom Līguma mērķu sasniegšanai.

7.5.3. SMP

(207) Arī SMP konkurējošais stāvoklis ir ļoti specifisks. SMP ražo MOX degvielu. MOX var izmantot tikai ierobežotā skaitā atomelektrostaciju, kas ir projektētas vai piemērotas šīs degvielas izmantošanai. SMP šobrīd ir tikai divi komerciāli konkurenti: *Areva* un *Belgonucléaire*. Šiem abiem konkurentiem ir nozīmīgas saites. Jo īpaši Komisija saprot, ka, kamēr *Belgonucléaire* ir tehnoloģiskā MOX ražošanas jauda, tā ir atkarīga no *Areva*, lai gala izstrādājumu apkopotu izmantošanai atomelektrostacijās. Turklāt *Belgonucléaire* pārdod izstrādājumu ar *Commo* – kopīgi piederošu *Areva* (60 %) un *Belgonucléaire* (40 %) filiāli.

(208) Ja SMP vairs nepastāvētu, konkurence tirgū būtu ierobežota līdz labākajā gadījumā diviem uzņēmumiem ar nozīmīgām kopējām interesēm un, iespējams, pat līdz vienam uzņēmumam. Nav iespējams, ka Japānas un Krievijas operatori, kuriem šobrīd pieder nekomerciālas MOX ražošanas iekārtas, varētu sākt komercdarbības nākamo gadu laikā. Tomēr tas nav skaidri zināms, un SMP darbmūža un šo iespējami jauno tādu komerciālo operatoru pārklāšanās, kas nav ES operatori, var būt tikai daži gadi.

(209) Šai sakarā Komisija uzskata, ka, pieprasot SMP agrīnu slēgšanu, lai mazinātu pasākuma izraisītās konkurences bažas, iespējami radītu papildu konkurences bažas, nevis risinātu tās.

(210) Komisija uzskata, ka, ņemot vērā iepriekšminēto, labākais veids, kā mazināt pasākuma ietekmi uz konkurenci, ir nodrošināt, ka NDA operāciju laikā neizmantos valdības resursus, lai sekmētu SMP neobjektīvu konkurenci ar *Areva* un/vai *Belgonucléaire*.

(211) 7.3. iedaļā tika norādīts, ka BNFL bija atlicis pietiekami daudz naudas, lai samaksātu par SMP fiksētām slēgšanas izmaksām. Tāpēc Komisija uzskata, ka, lai nodrošinātu, ka NDA nevarētu piedāvāt konkurenci kropļojošas cenas, būtu tikai jāpieprasa, lai NDA jebkuram jaunam SMP līgumam nosaka cenu, iekļaujot visas izmaksas, tai skaitā visas papildu kodoldrošības saistības.

(212) Apvienotā Karaliste apņēmas īstenot šo pilnīgo cenu noteikšanas mehānismu. To piemēros visiem jaunajiem līgumiem, kurus ar NDA noslēdza pēc pašreizējā lēmuma dienas. Šo ierobežojumu nepiemēros līgumiem, kurus noslēdza pirms Eiropas Komisijas lēmuma pieņemšanas dienas, vai līgumiem, kuru Kodoliekārtu slēgšanas iestādes un Apvienotās Karalistes Tirdzniecības un rūpniecības

departamenta apstiprinātie oficiālie piedāvājumi ir izsludināti klientiem un tiek apspriesti pirms šīs dienas, vai līgumiem, kurus noslēdza pēc šīs dienas saskaņā ar saistību vēstuli, kas stājās spēkā pirms šī datuma.

(213) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka no pasākuma izrietošā konkurences kropļošana, ko mazina kompensējošais pasākums, kas tiks pieņemts, ir lielāka par pasākuma pozitīvo devumu Euratom Līguma mērķu sasniegšanai.

7.5.4. Springfields

(214) Līdz 2006. gada beigām *Springfields* darbības tiks ierobežotas līdz *Magnox* un AGR kodoldegvielas ražošanai.

(215) Šīs kodoldegvielas izmanto tikai Apvienotajā Karalistē. *Magnox* degvielu izmanto tikai *Magnox* stacijās, no kurām pēdējo slēgs līdz 2010. gadam. AGR degvielu izmanto tikai BE, kas pārskatīja savus ilgtermiņa līgumus ar BNFL par AGR degvielas piegādi tās pārstrukturēšanas sistēmā.

(216) Piemēro tos pašus argumentus, kas ir minēti (200) līdz (202) apsvērumā. Neviens konkurents neuzskatītu investīcijas aktīvos, lai konkurētu ar *Springfields* darbību, par ekonomiski izdevīgām. Tāpēc Komisija uzskata, ka pasākuma ietekme uz konkurenci attiecībā uz *Springfields* staciju nav nozīmīga, un nerosina pieņemt kompensējošu pasākumu.

(217) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka no pasākuma izrietošā konkurences kropļošana ir lielāka par pasākuma pozitīvo devumu Euratom Līguma mērķu sasniegšanai.

7.5.5. Drigg

(218) *Drigg* iekārta ir zema līmeņa kodolatkritumu glabātuve. Tā Lielbritānijā ir vienīga.

(219) Apvienotās Karalistes varas iestādes Komisiju informēja, ka šai glabātuvei būtu pietiekami daudz jaudas, lai uzņemtu visus šādus Apvienotajā Karalistē saražotos atkritumus līdz 2050. gadam. NDA nodrošinās apmēram 90 % no šiem atkritumiem.

(220) Kodolatkritumu pārvadāšana lielos attālumos nav iesakāma, un dažas valstis pat ir aizliegušas to ieviešanu.

(221) Komisija uzskata, ka šādos apstākļos jauna ienācēja darbības joma, lai konkurētu ar *Drigg* iekārtu ir ļoti ierobežota un maz ticams, ka konkurējošai zema līmeņa atkritumu glabātuves izveidei būtu kāda ekonomiska vērtība.

(222) Tāpēc Komisija uzskata, ka pasākuma ietekme uz konkurenci attiecībā uz *Drigg* staciju nav nozīmīga, un nerosina pieņemt kompensējošus pasākumus.

(223) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka no pasākuma izrietošā konkurences kropļošana ir lielāka par pasākuma pozitīvo devumu Euratom Līguma mērķu sasniegšanai.

7.6. BNFL kā pagaidu SLU

(224) Uzsākšanas procedūrā Komisija pauda šaubas, ka BNFL varētu no NDA saņemt atbalstu periodā, kad tas būs NDA stacijas pagaidu SLU, pirms varēs izsludināt konkursu SLU nozīmēšanai.

(225) Komisija atzīmē, ka Apvienotā Karaliste ir sniegusi pilnīgu un sīku paskaidrojumu, kā SLU, tai skaitā BNFL, tiks atalgots. Tiks segtas tikai nepieciešamās izmaksas ar ikgada limitiem. Peļņa tiks izslēgta no parastas apmaksas un to varēs saņemt tikai tad, ja valdības noteiktie efektivitātes mērķi ir sasniegti. Un pat šajā gadījumā šo peļņu salīdzinās ar starptautiskajiem šīs nozares standartiem.

(226) Komisija uzskata, ka šajā procesā var secināt, ka SLU finansējums nav valsts atbalsts.

(227) Šai sakarā Komisija arī uzsver, ka tā nevar atrast *a priori* iemeslu, lai uzskatītu, ka SLU līgumi (pat ar BNFL) piesaistīs dubultas subsīdijas. Tieši pretēji – tā uzskata, ka izveidotā sistēma piedāvā labākas iespēju labāk pārredzēt nekā laikā, kad BNFL veica visas savas darbības vienā grupā.

8. SECINĀJUMS

(228) Komisija secina, ka pasākums nav atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē BNFL un ka tas nav atbalsts šajā nozīmē NDA. Ja nav konstatēts valsts atbalsts, šis lēmums neierobežo Euratom Līguma piemērošanu. Kamēr šis atbalsts ir saskaņā ar Euratom Līguma mērķiem un neietekmē konkurenci tādā apmērā, kas ir pretēji kopējām interesēm, minētais pasākums ir savietojams ar kopējo tirgu. Šis lēmums neskar Komisijas uzskatu par iespējamo valsts atbalstu arī citiem – ne tikai BNFL un NDA.

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Apvienotās Karalistes Kodoliekārtas slēgšanas iestādes izveide, par ko Komisijai paziņoja 2003. gada 22. decembrī un kas ietver *British Nuclear Fuels Limited Magnox* atomelektrostaciju, *Capenhurst*, *Driggs*, *Sellafield* un *Springfields* staciju pamatlīdzekļu, ar šīm stacijām saistītu finanšu aktīvu un atbildības par to kodoldrošības saistību seġšanu nodošanu Kodoliekārtu slēgšanas iestādei, nav valsts atbalsts *British Nuclear Fuels Limited* EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

2. Kodoliekārtu slēgšanas iestādes izveide saskaņā ar 1. punktu ir atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē Kodoliekārtu slēgšanas iestādei, kas ir savietojams ar kopējo tirgu un Euratom Līguma mērķiem, saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti šā lēmuma 2. līdz 9. pantā.

2. pants

Tiklīdz izdevumi atbilstoši 1. punktā minētajām kodoldrošības saistībām pārsniedz GBP 15 100 000 000 par 2005. gada cenām, Apvienotā Karaliste Komisijai iesniedz paplašinātus papildu pārskatus, kuros ir norādīts, ka izdevumi ir ierobežoti, lai atbilstu tajā pantā minētajām saistībām, un ka ir veikti attiecīgi pasākumi, lai ierobežotu izdevumus līdz minimumam, kas ir nepieciešams, lai ievērotu šīs saistības. Šādi pārskati jāiesniedz katru gadu.

Lai aprēķinātu summas par 2005. gada marta cenām, Apvienotā Karaliste izmanto tai Komisijas publicēto atsauces un diskonta likmi, atjauninot šo likmi ik pēc pieciem gadiem.

3. pants

1. Apvienotā Karaliste pieprasa Kodoliekārtu slēgšanas iestādei un atomelektrostaciju staciju licences ņēmēju uzņēmumiem nepiedāvāt piegādi ārvalstu gala lietotājiem, kas pērk elektroenerģiju tieši no Kodoldrošības slēgšanas iestādes un atomelektrostaciju licences ņēmēju uzņēmumiem, ar tādiem nosacījumiem, kur līguma ar lietotājiem enerģijas elementa cena ir zem dominējošās vairumtirdzniecības tirgus cenas. Tomēr ārkārtējos tirgus apstākļos, kur 4. panta 1. punktā minētie objektīvie testi ir izpildīti, Kodoliekārtu slēgšanas iestāde un atomelektrostaciju licences ņēmēju uzņēmumi var šādos pašos apstākļos labticīgi noteikt tādu līguma enerģijas elementa cenu, kas ir zemāka par dominējošu vairumtirdzniecības tirgus cenu, ja ir jāsekmē Kodoliekārtu slēgšanas iestāde un atomelektrostaciju licences ņēmēju uzņēmumi, lai reaġētu uz konkurenci saskaņā ar 4. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Apvienotā Karaliste Komisijai katru gadu ziņo par Kodoliekārtu slēgšanas iestādes un atomelektrostaciju licences ņēmēju uzņēmumu atbilstmi šiem nosacījumiem.

4. pants

1. Tiek uzskatīts, ka pastāv ārkārtēji tirgus apstākļi, ja:

a) Kodoliekārtu slēgšanas iestāde piedāvā pārdot [...] laika posmam [...] vismaz [...] ziemas sezonas tirdzniecībai un [...] vasaras sezonas tirdzniecībai par dominējošām vairum-

tirdzniecības tirgus cenām vairumtirdzniecības tirgū un šī perioda beigās šādi piedāvājumi netiek pieņemti (A tests), vai

- b) ziņotā sezonālā tirdzniecība pirms pamatslodzes elektroenerģijai Apvienotās Karalistes vairumtirdzniecības elektroenerģijas tirgū ir samazinājusies par mazāk kā [...] (bruto), kas caurmērā dod iepriekšējās [...] nedēļas (B tests).

2. Ja ir atbilstība vienam no testiem, Kodoliekārtu slēgšanas iestāde un atomelektrostaciju licences ņēmēju uzņēmumi var pārdot jaunus līgumus uz līdz pat [...] gala lietotāju līgumiem par cenām, kas ir zem dominējošās vairumtirdzniecības tirgus cenas, pieņemot, ka šāda cenu veidošana ir komerciāla nepieciešamība, kuras laikā ir ārkārtēji tirgus apstākļi.

3. Ārkārtēju tirgus apstākļu periods nevar pārsniegt [...]. Lai sekotu nākamais ārkārtēju tirgus apstākļu periods, atkal ir jābūt atbilstībai A vai B testam.

5. pants

1. Apvienotā Karaliste Kodoliekārtu slēgšanas iestādei pieprasa nodrošināt, lai Kodoliekārtu slēgšanas iestāde un *Thermal Oxide Reprocessing Plant (THORP)* un *Sellafield Mox Plant (SMP)* staciju licences ņēmēju uzņēmumi nesniedz patērētās degvielas pārstrādes un uzglabāšanas pakalpojumus vai neslēdz MOX degvielas piegādes līgumus par cenām, kas ir zemākas par saistītām paredzētām piegādes papildizmaksām. Šādas papildizmaksas iekļauj saistītas pamatdarbības papildizmaksas un jebkādas saistības slēgšanas un atkritumu apsaimniekošanas papildizmaksas, kā arī ietver šādas izmaksas, kā paredzēts īsi pirms līguma stāšanās spēkā.

2. Dokumenta 1. punktu nepiemēros līgumiem, kas noslēgti pirms šī lēmuma pieņemšanas dienas, vai līgumiem, kuru

Kodoliekārtu slēgšanas iestādes un Apvienotās Karalistes Tirdzniecības un rūpniecības departamenta apstiprinātie oficiālie piedāvājumi ir izsludināti klientiem un kuru apspriešana uzsākta pirms šīs dienas, vai līgumiem, kurus noslēdza pēc šīs dienas saskaņā ar saistību vēstuli, ko noslēdza pirms šīs dienas.

6. pants

Apvienotā Karaliste katru gadu iesniedz pārskatu par 3. līdz 5. panta īstenošanu. Pārskatā jo īpaši ir ziņots, vai ārkārtēji tirgus apstākļi pastāvēja attiecīgajā gadā, un ir konkrētizēti izrietošo līgumu nosacījumi. Pārskatā ir arī ziņots, vai līgumi tika noslēgti, attiecīgajā gadā piemērojot 5. panta 1. punkta noteikumus, un ir norādīti šo līgumu nosacījumi. Pārskatā arī nepieciešamības gadījumā ir izteikti komentāri par paredzamās aktīvu, kuras *British Nuclear Fuels Limited* nodeva Kodoliekārtu slēgšanas iestādei, nākotnes naudas plūsmu novērtējumu. Tāpat arī izteikti komentāri par to, vai Kodoliekārtu slēgšanas iestāde sasniedza savu mērķi, lai atgūtu elektrostaciju kodoldrošības saistību daļu, kas ir attiecināma uz Kodoliekārtu slēgšanas iestādi, un iemeslus, kāpēc tā nesasniedza mērķi, ja tas netika sasniegts.

7. pants

Šis lēmums ir adresēts Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei.

Briselē, 2006. gada 4. aprīlis.

Komisijas vārdā –

Komisijas locekle

Neelie KROES